

TRANSILVANIA.

A N A L E L E

ASOCIAȚIUNII PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI CULTURA
POPORULUI ROMÂN.

Nr IV.

Octombrie—Decembrie.

1907.

Discursul d-lui Andreiu Bârseanu,

viceprezident al «Asociațiunei», rostit la deschiderea adunării generale din Bistrița în ziua de 21 Septembrie st. n. 1907.

Onorabilă adunare generală!

Întrunirile anuale ale însoțirii noastre culturale sunt adevărate sărbători naționale. Ele sunt așteptate cu nerăbdare în toate părțile țării; de peste tot se grăbesc a le cerceta mulți dintre fiii poporului nostru, cari poartă la inima lor dragostea pentru neamul din care fac parte, și peste tot, unde răsună graiu românesc, lucrările acestor întruniri sunt urmărite cu cea mai vie băgare de seamă.

Și cum ar și putea fi altfel, când «Asociațiunea» noastră are în vedere probleme așa de înalte, când la adunările ei este vorba de tot ce poate fi mai scump unui popor: de limba și de literatura sa, de cultura și de luminarea sa, cu un cuvânt: de tot ce-l poate înălța în prezent și-i poate asigura viitorul său între celelalte popoare!

Caracterul ambulant al adunărilor noastre generale a făcut, ca de astădată, urmând prietenoasei invitații a fraților noștri din despărțământul Bistriței, să ne îndreptăm pașii spre acest frumos colț de țară, spre acest vechiu emporiu comercial, unde se întâlnesc atâtea căi din ținuturile locuite de Români și unde o vi-guroasă așezare românească, condusă de o mână de bărbați luminați și devotați binelui obștesc, ne reprezintă așa de demn între celelalte neamuri.

Eră chiar o datorie de pietate pentru o însoțire, care poartă pe flamura sa deviza: «Literatura română și cultura poporului român», să cerceteze măcar acum, în anul al 47-lea an al viețuirii sale, orașul în care a văzut pentru întâiașdată lumina zilei cântărețul deșteptării noastre naționale, nemuritorul Andreiu Murășianu.

Aici așadară, în frumosul oraș de lângă «râul repede», și conduși de geniul nemuritorului bard național, ce cu glas de aramă, întocmai ca un Arhangel, ne-a trezit din somnul cel de moarte și ne-a chemat la o nouă viață, îndemnându-ne să părăsim pentru totdeauna «a pizmei răutate» și «oarba neunire», și dând mâinile, să fim «pururea frați», uniți «în cuget și în simțiri»; aicea, între atâți frați de-ai noștri, dornici de a vedea cât mai curând întrupate idealele aceuia, pe care marele Eminescu îl numește cu drept cuvânt «preot deșteptării noastre, semnelor vremii profet», vom urmă de astădată lucrările noastre, căutând să ne dăm seamă, ce a fost în stare să îndeplinească «Asociațiunea» noastră în cursul anului trecut, și mai vârtos, ce ar trebui să îndeplinească ea de aici înainte, ca să corăspundă mărețelor scopuri, în vederea cărora a fost întemeiată?

Lucrările desăvârșite în sinul »Asociațiunei« și în diferitele ramuri ale ei sunt arătate în rezumat în raportul general al Comitetului, ce se va desbate în cursul acestei adunări; problemele de căpetenie ale însoțirii noastre culturale și mijloacele pentru ajungerea lor sunt indicate în statutele ei. Cu toate acestea însă, dacă voim să ne dăm pe deplin seamă de direcția, ce trebuie să o dăm lucrărilor noastre, ca să putem ajunge în adevăr ținta dorită, sau cel puțin să ne apropiem de ea cât se poate de mult, este neapărat de lipsă, să ne aruncăm privirile ceva mai departe și să căutăm a înțelege, ce se petrece în lumea mare, deoarece vieța poporului nostru, ca a orișicărui organism, nu se poate desfășura izolat, ci stă în strânsă legătură cu mersul omenimei întregi și este adânc influințată de curente, ce stăpânesc lumea împrejmuitoare.

Cred deci, că nu va fi de prisos, dacă înainte de a trece la lucrările speciale ale »Asociațiunei«, făcute în cursul anului trecut în interesul poporului nostru, voi încercă a scoate la iveală, întrucât mă îngăduesc modestele mele puteri și timpul ce-mi stă la dispoziție, câteva momente mai însemnate, ce se pot observa de prezent în mersul omenimei întregi, căutând apoi să aflăm împreună, care ar fi calea cea mai potrivită, ce ar trebui să o urmeze poporul nostru, ca să poată ține pas cu celelalte neamuri, și îndeosebi, în ce direcție ar trebui îndreptate nizuințele »Asociației« noastre în timpul cel mai apropiat, ca în adevăr să fie de folos poporului nostru?

Doamnelor, domnilor!

Oricine observă cu oarecare băgare de seamă mersul omenimei, trebuie să rămână uimit de schimbările, ce se întâmplă în timpul mai nou cu o repejune de necrezut în viața omenească. Nu trece un an, ca să nu zică o zi, să nu se facă o nouă invenție, o nouă iscodire a minții omenești, care schimbă în multe privințe relațiunile de traiu, deprinderile și vederile omului. Devoltarea extraordinară a științelor naturale și tehnice, întâmplată în secolul trecut, a avut ca urmare o cunoaștere tot mai adâncă a naturii și a puterilor ei, și paralel cu această pătrundere în tainele naturii, întrebuițarea tot mai mare a puterilor ei în folosul omenimei. Apa, aerul, căldura, electricitatea, magnetismul, toate au fost supuse voinței omenești și cu ajutorul lor omul modern, ca un nou Prometeu, și-a creat felurite mijloace pentru ușurarea și îmbunătățirea traiului său.

Față cu iscodirile acestea din ce în ce mai minunate ale minții omenești, distanțele de pe pământ au început a dispărea: productele Nordului rece se amestecă cu ale ecuatorului ferbinte, mările cele extinse și munții cei înalți nu mai sunt pedecă pentru om; Răsăritul dă mâna cu Apusul; popoarele cele mai felurite se amestecă unele cu altele și învață a trăi împreună: Albul cu Galbenul și cu Negrul; cel până eri sălbatic, cu popoarele cele mai înaintate. Până și Mocanul nostru dela munte, Olteanul din țara cepii și a săcării și Murășanul din câmpia bogată în grâne, voind să-și mai ușureze cele năcazuri, nu se înspăimântă a luă lumea în cap și pribegeste peste nouă mări și nouă țări, prin ținuturi, de cari mai înainte auzise numai din poveste.

De altă parte, în urma întocmirilor celor nouă și, cu deosebire, în urma mijloacelor de comunicație moderne, omul se deprinde și cu trebuințe nouă. Plugul cel vechiu și greoiu de lemn se înlocuiește cu plugul sprinten de fier cu mai multe tăișe, sapa și secerea cu mașina de săpat și cea de secerat, îmblăciul cu mașina de treierat, războiul cel vechiu de țesut cu războaie mecanice perfecționate, acul migălos cu mașina de cusut, ceaul cu mașina de spirt, lumina de său sau de ceară cu lampa de petroleu sau chiar și cu cea electrică, care a pătruns pe alocurea chiar și în sate. O locuință mai comodă, o hrană mai variată, îmbrăcăminte mai prezentabilă sunt trebuințe generale în ziua de azi. Dar pe lângă trebuințele acestea fizice, omul modern caută să-și mulțamească și sufletul prin felurite distracții, prin învățătură și prin lucruri de artă.

Se înțelege, că mulțămirea atâtor trebuințe nu se poate face așa de ușor. De aici frământarea neîntreruptă între oameni, alergarea fără preget după câștig, aceea ce s'a obicinuit a se numi

«lupta pentru existență» și care niciodată n'a fost așa de aprigă, ca în zilele noastre.

Vai de celce întră în această luptă fără pregătirea trebuincioasă! El sau e dat la o parte, ca un netrebnic și trebuie să ducă o viață din cele mai amărite, sau e călcat fără milă în picioare de cei mai destoinici.

A sta însă la o parte de lupta aceasta aprigă a generațiilor de astăzi, râvnitoare după un traiu mai bun, nu este cu puțință decât doară păstorului din creerii munților; dar nici acestuia pentru multă vreme, deoarece linia ferată, telegraful și telefonul au început a pătrunde până la el, dându-i veste de celece se petrec în lumea largă și ademenindu-l spre vârtejul, de care a fost ferit până acum.

Astfel progresul omenimei schimbă neîncetat felul de viață al popoarelor și pretinde dela ele o pregătire din ce în ce mai mare spirituală și corporală pentru lupta de traiu, dacă nu voiesc să fie zdrobite de alte popoare, ba chiar șterse de pe fața pământului. — Dacă însă acest progres a făcut omenimea mai fericită ca mai înainte, sau nu?... aceasta este altă întrebare.

Un al doilea moment caracteristic al timpului de față e nizuința din ce în ce mai pronunțată a masselor celor mari ale poporului de a-și asigura și ele o soarte mai bună, o viață mai demnă, nizuința, care adeseori dă naștere la conflicte grave, ba este în stare a produce chiar zguduiri sociale puternice și care prin urmare trebuie să preocupe nu numai pe bărbații de stat, ci pe orice om cugetător.

Libertatea politică, câștigată după mari lupte și după multe vărsări de sânge în cursul veacului trecut, n'a fost în stare a aduce pentru toate treptele sociale libertatea economică și mulțămirea așteptată. Omul mai puțin favorizat de soarte se simte încă și astăzi rob al celui mai puternic, cel sărac se simte exploatat de cel mai cu avere, proletarul, care nu are alt izvor de traiu pentru sine și pentru familia sa, decât puterea brațelor sale, se vede silit a jertfi o parte din sărăcia sa pentru înmulțirea milioanei capitalismului. Nu este de mirare deci, că aproape în toate părțile îi vedem pe toți aceștia agitându-se, ca să poată răsuflă mai liber, însoțindu-se unii cu alții, ca astfel să încerce cu puteri unite aceea, ce nu pot îndeplini izolați, organizându-se și formând împreună un lanț puternic, care se întinde în toate țările cu oarecare înaintare.

Se pare, ca și când un războiu crâncen s'ar pregăti în lumea întreagă, un războiu social, cum nu s'a mai văzut până acum și care nu se poate asemăna decât cu cataclismele cele mari ale naturii: cu potopul de odinioară sau cu erupțiunile vulcanice, cari au schimbat întreagă înfățișarea pământului.

Ferice de statele, ai căror conducători înțelepți le știu feri prin măsuri luate la timp de asemenea cataclisme nimicitoare!

Ar crede cineva, că în amestecul acesta de oameni, produs în urma relațiilor celor nouă de viață, și față cu legăturile de interese între diferitele clase sociale, sentimentul național a început a slăbi, că cosmopolitismul cel mai pronunțat ar fi gata a lua locul grupărilor naționale și că prin urmare noțiunile de «patrie» și de «naționalitate» ar fi gata să dispară din dicționarele popoarelor, sau să rămână numai niște amintiri istorice.

Nimic însă din toate acestea. Dimpotrivă ori și cine poate observa fără nici o greutate, că principiul național se manifestă în ziua de azi cu mai multă putere decât ori și când. Toate popoarele, chiar și cele mai mici, se nizuiesc din toate puterile a se consolida, fiecare din ele caută a-și cultiva însușirile sale caracteristice și astfel a contribui fiecare în felul său la progresele omenimei.

Nici chiar în depărtările cele mai mari și în relațiile etnice cele mai complicate, sentimentul național nu se reneagă, ci dimpotrivă, departe de patrie limba maternă pare că sună mai dulce, locurile de acasă se par mai frumoase, ceice vorbesc acelaș graiu, între neamuri străine se simt mai apropiați unii de alții, cei necunoscuți se împrietinesc, dușmanii se împacă, și cu toții se simt fii aceleiaș mame, legați împreună prin trecut, graiu și obiceiuri.

Și este și natural să fie astfel, de oarece naționalitatea e legătura cea mai firească între oameni; ea este formula, prin care individul se pune în legătură cu omenimea întregă, precum familia formează legătura între individ și între națiune. Numai în cadrul acesta își poate desvoltă el pe deplin însușirile sale firești și poate contribui în adevăr la progresul omenirii, precum o plantă poate prospera și aduce rod numai în pământul, în care a crescut dela început și numai în anumite împrejurări climatice. Îndatăce o desrădăcinezi din pământul în care s'a format și o duci în altă parte, sub o altă climă, ea începe a tânji și numai aduce rodul așteptat, ba adeseori se ofilește cu totul.

Toată cultura omenimei, tot progresul ce s'a putut realiza până acum, se întemeiază pe cultura națională, pe întrecerea între diferitele popoare de a-și valida darurile cu cari le-a înzestrat Dumnezeu, și ar fi o primejdie pentru întregă omenimea, când legătura aceasta firească dintre oameni ar dispărea, făcând loc unei contopiri generale utopice, care ar preface din nou lumea întregă într'un chaos fără viață, într'o masă amorfă, fără nici un preț.

Chiar și propagatorii cei mai zeloși ai înfrățirii între popoare, chiar și campionii cei mai înfocați ai legăturii claselor muncitoare din diferitele țări, nu înțeleg sub această înfrățire și sub aceste

legături desființarea unităților naționale și contopirea popoarelor, ci recunosc fără rezervă însemnătatea ideii naționale pentru progresele omenimei și trebuința neapărată a susținerii și sprijinirii ei. Numai înainte cu câteva săptămâni, la congresul socialist din Stuttgart, cunoscutul conducător al mișcării sociale din Franța, Jaurès, a rostit în mijlocul unei furtuni de aplauze, următoarele cuvinte vrednice de băgat în seamă: «Nu voim se nimicim patria, ci să o socializăm. Căci *națiunea e vistieria progreselor omenirii*, și ar fi rău de proletariat, dacă ar zdrobi acest vas prețios al culturii omenеști».

Pornind dela aceste convingeri, fiecare popor ajuns la oarecare grad de maturitate se silește în ziua de azi, mai mult ca orișicând mai înainte, a rivaliza cu celelalte popoare în literatură și în artă, în știință și în industrie, în întocmiri sociale și de Stat, și a contribui la progresul general, afirmându-și tot mai mult individualitatea sa.

Se naște acum întrebarea: Ce cale să urmeze poporul nostru între împrejurările amintite, ca să poată purta cu succes lupta pentru existență, de care a fost vorba mai sus, și să poată ocupa un loc demn între celelalte popoare?

Răspunsul cred, că se impune de sine.

Poporul nostru nu poate urmă alt drum, decât cel străbătut de popoarele, cari au avut norocul a ajunge mai departe pe calea nesfârșită a progresului. El trebuie să încerce a se apropia de acestea în toate privințele: pe terenul intelectual, moral și material, și anume trebuie să-și iuțească cu atât mai mult pașii și să-și pună la probă puterile, de care dispune, cu cât împrejurările nefavorabile ale trecutului l-au reținut mai înapoi.

Prin școală, prin biserică, prin jurnale, prin biblioteci, prin societăți, prin teatru și prin toate celelalte mijloace ale culturii moderne, să caute a se lumina cât se poate mai mult, având totodată grijă, să se întărească și în privința economică, de oarece este știut, că bunăstarea materială e o condiție neapărată pentru orice înaintare mai însemnată în cultură. Astfel înarmat cu armele științei și având ca pavază o organizare socială și economică înțeleaptă, poate pași cu încredere în lupta cea mare a popoarelor, fără teamă că va fi nimic.

De altă parte, dacă poporul nostru voiește să-și îndeplinească după cuviință menirea sa și să dea omenirii aceea, ce-i este dator, trebuie să păstreze cu cea mai mare sfințenie tot ce a moștenit dela strămoșii săi: limba sa melodioasă și expresivă, portul său pitoresc, obiceiurile sale frumoase, aplecările artistice, manifestate în cusături, chindisituri, sculpturi în lemn și în alte pozoabe, muzica sa, aci duioasă, aci veselă, dansurile sale origi-

nale, — să caute a perfecționa toate acestea și altele, care formează notele sale etnice caracteristice, și așa să creeze o *cultură națională*. Numai astfel va dovedi el, că-și are rostul său în lume, numai astfel va arăta, că e vrednic a trăi și el între celelalte popoare, și-și va ridica un monument pentru toate timpurile.

Începuturile unei culturi naționale le avem și acum, chiar și numai noi, Românii din această țară, fără a ne extinde privilegiile asupra totalității poporului nostru, deși cultura nu cunoaște margini politice, ci este patrimoniul tuturor acelor, cari au aceeași origine și vorbesc aceeași limbă. Literatura noastră deși modestă, totuș există; arta noastră națională, deși în fașă, totuș începe a se manifesta, în deosebi muzica noastră artistică începe a atrage chiar și atențiunea străinilor; un început de industrie artistică, sprijinit mai cu seamă de mâinile harnice ale femeilor române și pornind dela motivele păstrate în popor, pare că își mișcă aripile, ca să iasă la iveală.

Aceste începuturi suntem datori ale urmă fără preget mai departe și astfel încetul cu încetul a zidi partea noastră din edificiul culturai naționale române. Bobocul, ce începe a zimbî între frunze, să-l îngrijim din toate puterile, ca să se poată desface în floare întreagă, spre fala neamului nostru și spre podoaba patriei.

La lucrarea aceasta de luminare a poporului, de înarmarea lui cu cunoștințele de lipsă și în genere la crearea unei culturi naționale, «Asociațiunea» noastră este chemată a avea un rol de frunte. Nu este aproape nici o ramură din aceea, ce se numește cultură națională, care se nu poată fi îmbrățișată și sprijinită de ea, și anume cercul ei de activitate este cu atât mai mare, cu cât ea cuprinde pe toți Românii din această țară, fără deosebire de confesiune sau de trepte sociale.

Prin înființarea de biblioteci populare, prin conferințe, prin publicațiuni, prin ajutorarea școalelor și prin inițierea de reuniuni culturale și economice, ea este chemată a răspândi lumina în straturile cele mari ale poporului; mai departe ea e chemată a adună rămășițele trecutului, a studia limba, poezia, datinile poporului, a stăruî pentru păstrarea portului și a obiceiurilor celor bune, rămase din bătrâni, și în genere a încuraja literatura și arta română. Ea e menită să fie învățătoarea noastră, îndemnătoarea noastră spre toate cele bune, încurajatoarea noastră, — de aici înainte poate și mai mult ca până acum.

Precum vedem, problema ei este vastă, lucrarea ce are a o îndeplini, e uriașă.

La ducerea la îndeplinire a acestei frumoase, dar grele probleme, ea are lipsă de conlucrarea tuturor, celor ce sunt în stare

a da mână de ajutor, de sprijinul obștesc. Altfel ea nu va fi în stare niciodată a-și îndeplini chemarea sa sublimă, ci va rămâne o formă fără viață, o plantă fără rod.

Pentruca un pom să poată crește și să poată rodi, trebuie ca fiecare frunză, fiecare fibră de rădăcină să-și facă datoria, să-și dea hrana de lipsă, altfel el se usucă în scurtă vreme sau tânjește, fără a putea produce roade mai de seamă. — Ramurile, frunzele, rădăcinile «Asociațiunii» noastre sunt despărțămintele, agenturile și toți membrii ei. Facă-și fiecare din ei și din ele datoria lor, dacă voiesc în adevăr, ca poporul nostru să înainteze!

De altă parte am dori din tot sufletul nostru, ca și împrejurările externe să se schimbe mai spre bine. Am dori, să vedem cât mai curând luând ființă convingerea corectă, că binele întregului se întemeiază pe binele părților, din care se compune, și că prin urmare «Asociațiunea» noastră, luminând, și întărind poporul nostru, contribuie totodată la întărirea și înălțarea patriei noastre mult iubite.

Cu această dorință, isvorită din adâncul inimei mele și care cred că este dorința noastră a tuturor, declar adunarea generală de deschisă.

Nr. 958—1907.

Proces verbal

din 12 Septemvrie 1907. Ședința IX. a comitetului central al „Asociațiunii“.

Prezident: *Iosif Sterca Șuluțu*. Notar: *Octavian C. Tăslăuanu*. Membrii prezenți: *Dr. V. Bologa, Ars. Bunea, P. Cosma, Nic. Ivan, Dr. L. Lemény, I. Papiu, Dr. E. Roșca, N. Togan, R. Simu și I. Vătășan*.

240. Cu verificarea procesului verbal de astăzi se încredințează d-nii: *Dr. L. Lemény, P. Cosma și I. Papiu*.

241. (905—1907). Secretarul administrativ raportează că *Iosif Vulcan*, membru onorar al „Asociațiunii“ și membru al secțiunilor științifice-literare ale „Asociațiunii“, a încetat din viață la 8 Septemvrie a. c. în Oradea-mare. S'a arborat steagui negru pe edificiul Muzeului, s'a depus o coroană pe sicriul defunctului prin directorul desp. Orade, dl *Nic. Zigre* și s'au adus condolențe văduvei.

Comitetul central își exprimă adâncă părere de rău pentru pierderea distinsului membru, prin ridicare.

242. (873—1907). Domnul *Dr. Amos Frâncu*, avocat în Cluj, în calitate de administrator al realităților *Fundațiunii Ioan Petran* (v. deciz. comit. central Nr. 124/1906), raportează despre administrarea lor în cursul anului trecut, așteaptă dispozițiile comitetului central în ce privește administrarea lor în viitor și întreabă dacă bursierii fundațiunii *Petran* vor fi obligați a lua parte și în anul școlar 1907/8 la masa studenților academici din Cluj.

Comitetul central ia act cu aprobare de administrarea de până acum a realităților aparținătoare fundațiunii *Petran*, decide

ca aceasta să se dea în administrația despărțământului, iar burserii fundațiunii Petran să ia parte și în anul școlar 1907/8 la masa studenților instalată în casele Petran.

243. (885—1907). Secretarul administrativ raportează că, în urma deciziunii comitetului central din ședința ținută la 31 Iulie—1 August de a se înființa un nou despărțământ pe teritoriul desp. Alba-Iulia, s'a adresat d-lui Ioan Maior, protopop în Aiud, să iee asupra sa înființarea unui despărțământ nou în ținutul Aiud-Teiuș. Nămitul domn protopop primește această însărcinare.

Comitetul central invită pe dl Ioan Maior să convoace adunarea de constituire și să fixeze, în înțelegere cu fruntașii din acel ținut, comunele cari vor aparține noului despărțământ precum și sediul lui.

244. (902—1907). Direcțiunea despărțământului *Agnita* înaintează:

I. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 9 Sept. 1906, în care s'au rezolvat afaceri curente și s'au luat dispozițiuni pentru înființarea agenturilor și bibliotecilor populare;

II. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 9 Iunie 1907, în care s'au rezolvat chestiunile curente, preotul Ioan Alexandru a ținut o prelegere în Fofeldea despre „Nutrețul artificial“, comitetul a lucrat un proiect de contract în vederea înființării tovarășilor pentru asigurarea vitelor. Despărțământul are următoarele agenturi și biblioteci populare: Alțina cu 21 broșuri, Agnita cu 33 br., Fofeldea cu 25 br., Ghijasa sup. Ilimbav cu 28 br., Nocrich cu 18 br. și Săsăuș cu 18 br. Cele mai active agenturi sunt: Agnita și Alțina. Avera desp. e de K 54:28.

Se ia act.

245. (767—1907). Direcțiunea despărțământului *Beiuș* înaintează:

I. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 10 Iunie a. c., în care se hotărăște ținerea adunării cercuale în Beiuș la 26 Iunie a. c.,

II. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 25 Iunie a. c., în care se prezintă rapoartele pentru adunarea cercuală. Se ia la cunoștință oprirea concertului dela adunarea cercuală din partea autorităților administrative.

III. Procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Beiuș la 26 Iunie a. c., în care s'au rezolvat afacerile curente, dl N. Fabian a ținut o conferință: „Despre chemarea cărturarilor noștri în sânul „Asociațiunii“; s'a ales de prezident N. Fabian, iar membrii în comitet d-nii: Vas. Dumbravă, Dr. Murășan, Dr. C. Popovici și Dr. Ciordaș; s'a încasat suma de K 84— dela membri ordinari și ajutători; s'a decis să protesteze împotriva opririi concertului ce eră să se țină cu ocazia adunării cercuale.

Din raportul general cătră adunarea cercuală reiese că desp. are 2 membri fondatori, 42 ordinari și 6 ajutători; Biblioteci sunt: în centru cu 241 opuri și broșuri — biblioteca e necercetată de public, — în agentura Rogoz cu 81 vol. și în agent. B. Lazuri cu 82 volume. „Țara noastră“ nu s'a putut răspândi. Comitetul s'a îngrijit de creșterea națională a ucenicilor de industriași și neguțatori din Beiuș. S'a încercat înființarea unei reuniuni române de muzică, dar Ministerul ungar de interne a refuzat aprobarea statutelor.

Ad. I., II. și III. Se ia act și noul comitet se invită să se constituiască și să-și înceapă activitatea.

246. (882—1907). Direcțiunea despărțământului *Cluj* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în comuna Dezmir la 18 Aug. n. a. c. în care s'au rezolvat chestiunile dela ordinea zilei; dl Basiliu Podoabă a ținut o prelegere despre „Crâșmă“; s'a ales din nou comitetul și anume: Teodor Ciortea, director, Vasile Ranta Buticescu, Ioan Hațiegan, Dr. V. Poruțiu și Aurel Pop din Jucul-sup., membri în comitet: Eugen P. Păcurariu, secretar, Anton Mandeal, cassier și Leontin Pușcariu, controlor. Adunarea cercuală se roagă: a) comitetul central să pună la dispoziția despărțământului un schiopticon sau să garanteze cumpărarea unuia plătil în rate; b) casa și grădina aparținătoare fundațiunii Petran și destinate pentru masa studenților academici din Cluj să se dea în administrația despărțământului.

Raportul despre activitatea desp. în cursul anului trecut e publicat în Biblioteca desp. Nr. 13—14.

Se ia act. Pentru procurarea skiopticonului se îndreaptă desp. a se adresă dlui A. Ciortea, membrul secțiunii științifice a „Asociațiunii“ iar administrarea realităților fundațiunii I. Petran se încredințează despărțământului.

247. (860—1907). Direcțiunea despărțământului *Deva* înaintează procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 23 August a. c., din care rezultă că dl Augustin Degan, învățător, a ținut patru prelegeri despre „Stupărit“ în comunele: Checichedaga, Leșnic, Săn-Indrieș și Sântohalm; pentru „Țara noastră“ nu s'a putut câștiga nici un abonament; s'a hotărât ținerea adunării cercuale în Deva la 11 Septemvrie a. c. și înființarea unei biblioteci populare în Certegiul-de-sus.

Se ia act.

248. (826—1907). Direcțiunea despărțământului *Hațeg* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținută la 11 August n. a. c., în care s'au rezolvat afacerile curente; s'au ținut două prelegeri ilustrate cu skiopticonul: Viața și patimile lui Isus Christos de Dr. I. Radu și Creșterea și ținerea vitelor de Pompei Popescu, s'a ales director, Dr. G. Suciuc și următorii membri în comitet: Ioan Muntean, Iuliu Popovits, Paul Oltean și Victor Pop; s'a hotărât procurarea unui skiopticon pe seama despărțământului; pe lângă cele două agenturi și biblioteci populare din Grădiște și Boșorod, s'a înființat o nouă agentură în Baru-mare și i-s'a dăruit o bibliotecă populară.

Se ia act.

249. (822—1907). Direcțiunea despărțământului *Hida-Huedin* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în comuna Tămașiu la 28 Iulie a. c., în care s'au rezolvat chestiunile curente; dl Dr. S. Tămașiu a ținut o prelegere „Despre năcazurile noastre“; s'a reales director dl Dr. S. Tămașiu și următorii membri în comitet: Ioan Pop, protopop în Morlaca, Paul Roșca, preot în F.-Sân-Petru, Gavriil Mureșianu, preot și Dr. Alex. Bogya, adv. în Hida; s'a încasat dela membri noi și vechi suma de K 218, iar pentru bibliotecă despărțământului suma de K 36.20.

Se ia act, invitându-se despărțământul să țină prelegeri și să înființeze biblioteci populare.

250. (900—1907). Secretarul administrativ raportează că căpitanul de poliție din *Ibașfalău* a oprit ținerea adunării cercuale a desp. Sighișoara, sub cuvânt că regulamentul orașului permite numai ținerea reprezentațiunilor publice în limba maghiară. Prezidiul a apelat împotriva acestei opreliști la

magistratul oraşului Ibaşfalău și la vicespanul comitetului Târnavei-mici. Acesta din urmă a aprobat refuzul căpitanului de poliție din Ibaşfalău, cu adausul că încontra acestei hotărîri se poate apela la Ministerul de Interne.

Comitetul central decide să se înainteze din partea biroului un apel la Ministrul de Interne, arătându-se dreptul „Asociațiunii“ de a-și țineă adunările în orice localitate din Ungaria, în înțelesul statutelor.

251. (878—1907). Direcțiunea despărțământului *Lipova* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Lipova la 21 Iulie n. a. c., în care s'a luat la cunoștință că despărțământul dela 1902 încoace nu a putut desvoltă nici o activitate; a ținut o singură adunare cercuală în M. Radna la 1904; s'a încasat dela membri ordinari și ajutători suma de K 80.

Se ia act și să îndrumă comitetul să-și dea toată silința pentru a începe o activitate serioasă.

252. (793—1907). Direcțiunea despărțământului *Orăștie* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Geoagiul de jos la 28 Iulie a. c. în care s'au rezolvat afacerile curente, s'a ținut o prelegere despre „Pomărit“ de Constantin Baicu, înv.; s'a reales prezident: Ioan Popovici, paroh în Gelmar, vice-prezident: Ioan Moța, paroh în Orăștie, notar și controlor: Adrian Cristea și următorii membri în comitet: Constantin Baicu, cassar, Simeon Vlad, contabil, Ioan I. Lăpădatu și Dr. Ioan Margita; s'a încasat suma de K 66 dela membri noi și vechi.

Din raportul comitetului cătră adunarea cercuală reiese că desp. are 4 agenturi și 4 biblioteci populare în Geoagiul, Romos, Rapoltul-mare și Vinerea; în cursul anului 1907 s'au ținut următoarele prelegeri: 1. În Vinerea despre „Folosul pomăritului și sădirea pomilor“ de C. Baicu, înv.; despre „Folosul învățaturii și bibliotecilor“ de I. Popovici; „Neamul românesc“ (cu skiopticonul) de I. Moța. 2. În Romoșel despre „Asociațiunea și reuniunea economică“ de I. I. Lăpădatu; Folosul pomăritului de C. Baicu, „Neamul românesc“ (cu skiopticonul) de I. Moța. 3. În Mada, „Robia economică“ de G. Todică, „Folosul pomăritului“ de I. Popovici, „Neamul românesc“ de I. Popovici.

Se ia act.

252^a. (851—1907). Direcțiunea despărțământului *Oravița* înaintează procesul verbal al ședinții comitetului cercual din 15 August a. c., în care s'a hotărît ținerea adunării cercuale în comuna Comoriște la 8 Sept. n. a. c., cumpărarea unui costum femeesc din acel ținut, care se va expune în Oravița ca model pentru țarancele cari încep a-și părăsi portul.

Se ia act.

253. (877—1907). Direcțiunea despărțământului *Panciova*, înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în comuna Sân-Mihai, la 19 August 1907, în care s'au rezolvat afacerile curente, dl lancu Milu a ținut prelegerea: „Calea de înavuțire a poporului nostru“, s'a ales: P. Stoica, director, Romul Popp, notar, Traian S. Marcu, cassar, Liviu Popescu, controlor, Lucian Secoșian, Ștefan Popa, Dr. A. Bireescu și Nicolae Popovici, membri în comitet. Desp. are următoarele agenturi cu biblioteci populare: Satul nou, Seleuș, Alibunar, Timiș-Cuvin, Uzdin și Sân-Mihaiu. Averele despărțământului cu sfârșitul anului 1906 e de K 716.93.

Se ia act.

254. (763—1907). Direcțiunea despărțământului *Sân-Miclăușul-mare* înaintează procesul verbal al ședinții comitetului din 11/24 Iulie a. c. în care s'au rezolvat afaceri curente, s'a decis a se adună date referitoare la

bibliotecile populare, la grădinile școlare și date asupra ucenicilor aplicați la meserii pe teritoriul despărțământului.

Se ia act și să îndeamnă despărțământul să-și ducă în îndeplinire deciziunea luată.

255. (755—1907). Direcțiunea despărțământului *Sân-Miclăușul-mare* înaintează:

I. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 24 Iunie 1906, în care s'a decis: să se publice concurs pentru un premiu de K 20, care se va da unui învățător ce s'a distins în pomărit, să se facă o peatră comemorativă poetului Iulian Grozescu și să se lanseze un apel pentru câștigarea membrilor noi.

II. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 18 Septemvrie 1906, în care s'a dat premiul de K 20 dlui învățător Iuliu Vuia pentru grădina școlară din B. Comloș; se cer 80% din taxele încasate dela membri ajutători.

III. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 5/18 Iulie 1907, în care se constată că despărțământul are 53 membri și anume: 4 membri pe viață, 31 ordinari și 17 ajutători; se fixează ținerea adunării cercuale în Sân-Miclăușul-mare la 22 Iulie (4 August) a. c.

IV. Procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Sân-Miclăușul-mare la 29 August n. a. c., în care pe lângă rezolvarea afacerilor curente, s'a decis să se ajute bibliotecile școlare și să stăruie pe lângă comitetul central să pună la dispoziția despărțământului 80% din încasările dela membri ajutători.

Ad. I, II, III și IV. Se ia act. Cererea despărțământului de a i-se pune la dispoziție 80% din încasările dela membri ajutători, fiind contrară statutelor, nu se poate împlini.

256. (844—1907). Direcțiunea despărțământului *Turda*, înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în comuna Cianul-deșert la 28 Iulie a. c., în care s'au rezolvat afacerile curente, s'a înființat o nouă bibliotecă în comuna Agârbiciu, s'au prezintat 5 lucrări din domeniul economiei și anume: *a)* „Nutrețurile măiestrite de vite și boalele lor“ de Nicolae P. Rațiu, *b)* „Pomologia“ de Simion Poruțiu, inv. în Turda, *c)* „Pomologia“ de Mihail Găzdac, inv. în Poiana de Arieș, *d)* „Cultura viței de vie“ de Simion Nicoară, inv. în Luna de Arieș, *e)* „Despre stupărit“ de Ion Pinte, cantor în Ghiriș. Cele patru lucrări din urmă au fost premiate cu câte K 10, iar cea dintâi s'a cetit în adunarea cercuală. S'a încasat dela membri ordinari și ajutători suma de K 149. S'a hotărît să se continue prelegerile populare la toamnă, să se procure pe seama despărțământului un skiopticon, să se înființeze o bibliotecă în Ceanul-deșert și să se publice un premiu de K 20 pentru cea mai îngrijită grădină de pomărit. Vechiul comitet a fost reales. Adunarea cercuală cere modificarea §-ului 9 din statute în așa fel, ca între membri ordinari să se numere și aceia cari plătesc K 4.

Din raportul general al comitetului către adunarea cercuală reiese, că comitetul a hotărît ținerea alor 10 ședințe, dintre cari două s'au și ținut: în Petridul de mijloc și în Poiana, dl Dr. Valer Moldovan, vorbind poporului despre însemnătatea „Asociațiunii“ și dl Nicolae P. Rațiu despre „Nutrețurile măiestrite“ și despre „Cultura vitelor și boalele lor“. S'a abonat „Țara noastră“ pentru Petridul de mijloc, Poiana și Cristiș. Despărțământul are 19 membri ordinari și 13 membri ajutători, în aproape 100 de comune, câte aparțin despărțământului. Desp. are 5 biblioteci populare în Turda,

Indol, Tritul superior, Agârbiciu și Ceanul deșert — și două agenturi în Indol și Trit.

Se ia act. Cererea de a se modifica statutele nu se poate împlini. Desp. se invită să raporteze cum s'ar putea împărți întreg teritoriul desp. în două sau trei despărțăminte.

256^a. (786—1907). Direcțiunea despărțământului *Zernești* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute la 1/14 Iulie 1907 în Poiana Mărului, în care s'au rezolvat afacerile curente, dl Dr. Iancu Mețianu a ținut o disertație despre „Asociațiune“ și dl Nicolae Ilie, învățător despre „Unire și armonie“. S'a ales președinte dl Dr. Iancu Mețianu, iar membri în comitet dnii: Nicolae Garoiu, adv., Moise Brumboiu, paroh, I. Dan, protopop, I. Străvoiu, paroh și Moise Micu, paroh; s'a reorganizat agentura din Poiana Mărului, s'a încasat suma de K 243 dela membri noi și vechi.

Din raportul comitetului către adunarea cercuală reiese că s'au ținut 8 prelegeri în cele 5 comune de pe teritoriul despărțământului. În legătură cu aceste prelegeri s'au înființat în Tohanul-vechiu o tovărășie pentru asigurarea vitelor. Despărțământul are 4 agenturi, două biblioteci în Tohanul-vechiu și Holbav și „Țara noastră“ s'a desfăcut în 30 exemplare.

Se ia act, constatându-se cu plăcere activitatea pe deplin mulțumitoare a acestui despărțământ.

257. (874—1907). Secretarul administrativ raportează că Ministerul de culte și instrucțiune publică refuză cererea comitetului central (cf. Deciz. Nr. 136/1906) ca studiul limbii maghiare să fie facultativ pentru elevele din România ale școlii civile de fete a „Asociațiunii“.

Se ia act și se comunică directorului școlii, pentru conformare.

258. (906—1907). Direcțiunea școlii civile de fete a „Asociațiunii“ înaintează petiția văduvei Raveca Bârsan din Brașov, în care se roagă ca fiica sa Aurelia să fie primită ca semibursieră în internat.

Cererea nu se poate împlini.

259. (824—1907). Dl Eugen Pipoș dăruiește muzeului două portrete, al protopopului Petru Pipoș și soției sale din Hondol, precum și o vergea de ciubuc a lui Petru Pipoș, jude de tablă.

Se primește cu mulțumită.

260. (796—1907). Secretarul administrativ raportează că s'a comandat prin Librăria arhidiecezană din loc pentru Biblioteca „Asociațiunii“ anii II—III din revista ungară de sociologie „Huszadik század“, în preț de K 110:40.

Se decide achitarea prețului.

261. (889—1907). Secretarul administrativ raportează că s'a comandat pentru Biblioteca „Asociațiunii“ lucrarea „A magyar nép művészete“ de Malonyai Dezső, 5 vol. în preț de K 120, plătibile în rate.

Se decide achitarea sumei de K 120 în rate.

262. (870—1907). O. Schott, tinichigiu, Sibiiu, prezintă un cont de K 182:40 pentru vâpsirea scocurilor dela edificiul școlii civ. de fete a „Asoc.“.

Se decide achitarea sumei în contul școlii civile de fete.

263. (883—1907). Emil Pătruțiu prezintă un cont de K 47:40 pentru mai multe lucrări făcute la internatul școlii civile de fete.

Se decide achitarea contului.

264. (863—1907). Dl Dr. Iuliu Cavaler de Pușcariu, jude de tablă regească în penz. a plătit taxa de membru fondator în sumă de K 400.

Se declară membru fondator și se autorizează biroul să-i libereze diploma și biletul de legitimare.

265. (876—1907). Comisiunea numită pentru studiarea stării califerului și recomandarea modului de a îndreptă cuptorul, eventual de a înlocui încălzirea localităților prin sobe, propune primirea modalității din preliminarul de spese prezentat de Iacob Stempel și Iosif Kisch.

Comitetul central primește propunerea comisiunii, de a se repara instalația cuptorului și cazanului și autorizează prezidiul a plăti întreprinzătorilor după terminarea și colaudarea lucrărilor suma preliminară de K 673 din fondul general.

266. (743—1907). Direcțiunea despărțământului *Mociu*, înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în comuna Sâmbotelec la 30 Iunie n. a. c., în care s'a rezolvat afacerile curente, s'a încasat suma de K 120 dela membri, s'a adunat din contribuiri suma de K 9 pentru fondul bibliotecilor populare; s'a ales prezident dl Dr. Victor Moldovan, viceprezident dl Auxentiu Mureșianu, iar membri în comitet dnii: Basiliu Ho-pârtean, Emil Pop și Octavian Florian. Din raportul general către adunarea cercuală rezultă că despărțământul Mociu n'a răușit să iasă din formalitățile ședințelor și să treacă pe terenul faptelor.

Se ia act și se învită noul comitet să se constituie și să-și înceapă activitatea.

267. (825—1907). Direcțiunea despărțământului *Săliște*, înaintează:

I. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 7 August a. c., în care s'au rezolvat afacerile curente și s'a decis procurarea unui skiopticon pe seama despărțământului.

II. Procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Săliște la 11 August a. c., în care s'au rezolvat chestiunile la ordinea zilei, dl Constantin Herța, șefcontabil, a ținut o disertațiune despre „Bani, hârtii de valoare și instituțiuni financiare“, se cere permisiunea comitetului central de a se încorpora biblioteca despărțământului la biblioteca parohială din Săliște, s'a reales comitetul pe un nou period de trei ani și anume: Dr. Ioan Stroia, director, Dr. Nicolae Calefariu, v.-director, Dumitru Lăpădat, cassar, Antoniu German, secretar, Constantin Criștiu, bibliotecar, Dionisiu Decei și Ioan Manta. Dela membri noi și vechi s'a încasat suma de K 300.

Se ia act. Incorporarea bibliotecii desp. la cea parohială se permite, dar se va ține în evidență și ca bibliotecă a „Asociațiunii“.

268. (918—1907). Cassarul raportează că au mai achitat taxa de membri ordinari următorii: Dr. George Pățăcean, adv. Turda, Basiliu Pop Masca, viceprotopop onor., paroh, Beiu, Samuil Poruțiu, paroh, Cianul-deșert, Dr. Emil Monția, adv., Șiria, Dr. Ioan Ursu, adv. M.-Radna, Coriolan Balta, cand. de adv. Lipova, Leontin Pușcariu, contabil, Cluj, Eugen P. Păcurariu, cooperator gr.-cat., Cluj, Aurel Pop, paroh, Jucul de sus.

Se declară membri ordinari.

După aceste ședința se încheie.

Iosif Sterca Șuluflu, prezident. *Oct. C. Tăslăuanu*, notar. — S'a verificat: Sibiiu în Septembrie 1907. *Dr. Liviu Leményi* m. p., *P. Cosma* m. p.

Nr. 951—1907.

Proces verbal

luat în ședința secțiunii istorice, ținută la 16 Sept. 1907.

Prezenți: *I. St. Șuluțu, T. V. Păcățian, N. Togan, Silvestru Moldovan, V. Păcală și Dr. I. Lupaș.*

Ședința se deschide la ora 4.

1. Dl Silvestru Moldovan prezintă materialul, pe care l-a adunat pe seama «Dicționarului geografic» din comitatele Brașov și Hunedoara;

roagă secțiunea să controleze și să-și dea părerea asupra felului cum se lucrează.

2. Secțiunea controlând mai multe localități și confruntându-le cu datele, cari se află și în Șematismul (*Helységnévtár*) din 1907; află că direcția, în care se lucrează proiectatul Dicționar, e bună și îndeamnă pe dnii Silvestru Moldovan și N. Togan să continue.

D. u. s.

Iosif Sterca Șuluțu m. p.,
prezident.

Dr. I. Lupaș m. p.,
referent.

Nr. 1030—1907.

Proces verbal

din ședința primă a adunării generale ordinare a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Bistrița la 21 Septembrie st. n. 1907.

Prezident: *Andrieu Bârseanu*. — Notar: *Octavian C. Tăslăuanu*.

1. Prezidentul, în fața unui public numărös, întrunit în sala de ședințe a comitatului, deschide adunarea generală la orele 11¹/₄ printr'o cuvântare ascultată cu multă atențiune de public.

Dl Dr. Gavriil Tripon salută adunarea generală în numele despărțământului Bistrița, vorbind despre importanța culturii și literaturii, dl Dr. N. Vecerdea în numele «Societății pentru crearea unui fond de teatru român», iar dl Dr. Șt. C. Pop în numele «Asociațiunii naționale în Arad pentru cultura poporului român».

Se iau la cunoștință și cuvântarea prezidentului se alătură la acest proces verbal.

2. Prezidentul dispune să se facă înscrierea delegaților prezenți ai despărțământelor «Asociațiunii».

S'au anunțat următoarele despărțăminte: Beiuș, Blaj, Brașov, Dej, Deva, Făgăraș, Hațeg, Năsăud, Reghin și Șimleu.

3. Se prezintă raportul general al comitetului central despre activitatea «Asociațiunii» în cursul anului 1906.

Raportul general fiind tipărit în revista «Transilvania», se consideră citit și se decide a se predă comisiunilor examinătoare.

4. Se trece la alegerea comisiunilor. Se aleg:

- a) în comisiunea pentru examinarea raportului general dnii: George Pop de Băsești, Dr. T. Mihali, G. Domide, Dr. N. Vecerdea și Dr. Victor Onișor.
- b) în comisiunea pentru cenzurarea socotelilor anului 1906 și a proiectului de buget pentru anul 1908 dnii: Valer Poruș, Dr. A. Vajda și Gr. Pletosu;
- c) în comisiunea pentru înscrierea membrilor dnii: Dr. V. Pahone, Dr. Iuliu Pop, Ioan Păcurar, Eliseu Dan și M. Șirlincan;
- d) în comisiunea de candidare pentru alegerea prezidentului, viceprezidentului și comitetului central dnii: G. Pop, Galacteon Șagău, Dr. G. Tripon, Dr. Șt. Pop și Dr. N. Vecerdea.

5. Prezidentul prezintă următoarea propunere a despărțământului Beiuș:

«Considerând lipsa arzătoare și importanța nespuse de mare a însoțirilor și reuniunilor în sinul poporului nostru;

considerând că chiar luminații cârmuitori ai «Asociațiunii» noastre, de această lipsă și importanță a însoțirilor noastre, cu înțeleaptă prevedere au binevoit a cuprinde și — așa zicând — a ocroti și a asigura în corpul statutelor «Asociațiunii» (§§ 2 și 37) puțința și modul de a înființa reuniuni culturale și economice;

considerând, că înaltul minister de interne regal ungar n'a încuviințat nici la noi, nici în alte despărțăminte statutele însoțirilor ce am încercat mai nou să înființăm — din motivul că, de pildă, reuniunea de muzică și cântări nu este de caracter cultural, cutoatecă dispozițiile statutelor «Asociațiunii» sunt clare și pozitive, ni-a contestat dreptul, ca, ori în baza acestor statute (§§ 2 și 37) ori desinestătătoare, să putem înființa reuniuni, măcarcă în patria noastră comună există deja și cu mare succes funcționează un frumos număr de asemenea reuniuni de ale noastre;

considerând, că după respingerea statutelor, suntem necurmat urmăriți și păziți să nu putem nici ca diletanți a ne cultivă, măcar ocazional, în frumoasa noastră muzică și cântare, ba am fost pedepsiți chiar și pentru cântări executate în sf. biserică, pentru lăudarea lui Dumnezeu — pe motiv acuma că funcționăm ca reuniune oprită,

Rugăm pe Onor. adunare generală și propunem ca să binevoiți a chibzui și a găsi modalitatea, cum să apărăm cu un glas scutul puternic și înțelept din statutele aprobate ale «Asociațiunii» cu privire la înființarea reuniunilor noastre, ca să putem lucra neîmpedecați pe terenul cultural și artistic, singur menit ca să închege cu mai mult succes rândurile noastre spre deșteptare. Pentru comitet: Nic. Fabian m. p., director».

Propunerea se dă comisiunii pentru examinarea raportului general.

După aceste ședința primă se închide la oarele 12 $\frac{1}{2}$, anunțându-se proxima ședință pe Duminecă, în 21 Septemvrie 1907 la oarele 10 a. m. Andreiu Bârseanu, prezidentul ședinței. Oct. C. Tăslăuanu, notar. — Verificat. Octavian Goga m. p., I. F. Negruțiu m. p.

Nr. 1030--1907.

Proces verbal

din ședința a doua a adunării generale ordinare a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ ținută în Bistrița la 22 Septemvrie st. n. 1907.

Prezident: *Andrieu Bârseanu*. — Notar: *Octavian C. Tăslăuanu*.

6. Prezidentul deschide ședința la orele 11 și dispune cetirea telegramelor sosite dela: I. P. S. Sa mitropolitul Meșianu (Sibiiu), II. Sa episcopul Radu (Oradea-mare), Dr. V. Lucaciu (Șișești), Prezidentul societății academice «Junimea» (Cernăuți), Dr. Lucaciu, Const. Lucaciu, Ioan Dragomir, Simeon Lupan, Teodor Medean, Bali, Iosif Stan, Stupar, Chira, Em. Câmpean, Marica și alții (Baia sup.), «Gazeta Transilvaniei» (Brașov), N. P. Petrescu (Fofeldea), Dr. Roșca, Dr. Cristea, Dr. Stroia, Voileanu, prot. Droc, Păcurar, Dr. Schiau, Dr. Crăciunescu, Dr. Dobre, Dr. Borcia, Blaga, Morariu, Oprean, Leon Crișan, Dobrescu, Preda, Iacob Mihălțianu, Mateiu Ghibu și alții (Sângătin), Dr. V. Lucaciu, Dr. Teofil Dragoș, Nicolae Lupan, Aug. Dragoș (Baia-mare), Simeon Stoica (Abrud), Elena Petrașcu, Bologa (Sibiiu), despărțământul Blaj, Suciuc (Blaj), Inteligența română din Blaj, prof. Precup (Blaj), Marcu, prezidentul reuniunii învățătorilor din dieceza Caransebeșului (Ciacova), Dumitrescu și Hențiu (Horez), profesorii Borgovan, Grama, Șuteu, Manole Droc (București), Despărțământul Brașov, Nilvan, Radocea, Blaga, Hangea, Micu, păr. Cherecheș (Somcuta).

Se iau cu plăcere la cunoștință.

7. Urmează raportul comisiei pentru examinarea raportului general al comitetului central al «Asociațiunii».

Raportorul comisiei, dl Dr. V. Onișor, făcând o amănunțită dare de seamă asupra raportului propune ca adunarea generală:

a) Să ia act de raportul comitetului central și să exprime mulțămiri pentru activitatea din anul trecut;

Adunarea generală ia act cu mulțămire.

b) Să dea expresiune durerii pentru pierderea membrilor decedați în anul din urmă;

Adunarea generală își exprimă părerile de rău prin ridicare.

c) Să se aducă mulțămiri donatorilor pentru Muzeul «Asociațiunii»;

Se primește.

d) Să se îndrume comitetul central, să execute deciziunea adunării generale din anul trecut, privitoare la adunarea și publicarea datelor statistice referitoare la starea culturală, economică și materială a poporului român din Ungaria;

Se primește.

e) Să se invite comitetul central a studii mijloacele prin cari s'ar putea ajuta școalele populare;

Se primește.

f) Se îndrumă comitetul central, să facă o nouă remonstrație la guvern, cerând aprobarea statutelor Reuniunii române de muzică din Beiuș și să statorească, dacă peste tot «Asociațiunea» e liberă sau nu să înființeze reuniuni culturale și economice, fie independente, fie în cadrele «Asociațiunii».

Se primește.

8. Urmează raportul comisiei pentru cenzurarea socotelilor și examinarea proiectului de buget. Raportorul, dl Valeriu Poruțiu, spune că socotelile s'au aflat în perfectă ordine și pe deplin justificate, propune, iar adunarea generală primește:

a) să ia act cu aprobarea de darea de seamă despre gestiunea financiară a anului 1906 și să dea absolutor comitetului central pentru această gestiune;

b) Să se voteze proiectul de buget pe anul 1908 în sumă de K 34,091 la venite și K 33,110 la cheltuieli.

9. Raportorul comisiei pentru înscrierea membrilor noi, dl Dr. V. Pahone, raportează că s'au înscris următorii noi membri ai «Asociației»: :

a) *Membri fondatori*: Gavriil Vârtic, jude reg. în Bistrița, Ilarion Pahone, Dr. Gavriil Tripon, adv., Dr. Vasile Pahone, adv.; «Coroana» institut de credit, toți din Bistrița;

b) *membri pe viață*: Gavriil Scridon, profesor, Năsăud, Iulian Marțian, căpitan în penz., Năsăud, Dr. Dionisiu Login, adv., Bistrița;

c) *membri ordinari*: Dr. Iuliu Chitul, medic, Beclean, Dr. George Stoian, medic, Ilva-mare, Valeriu Vârtic, preot, Mocod, Dr. Ioan Patriciu Oltean, cand. de adv., Bistrița, Dr. Gavriil Buzura, adv., Lăpuș, Alex. Perhaița, preot, Grigore Popescu, preot, Suciul-de-sus, Nicolae German, preot, Rohia, Constantin Flămând, preot, B.-Rus. Dr. Octavian Utalea, adv., Rodna-veche, Dănilă Mălaiu, preot, Rodna-veche, Dr. Ioan Mălaiu, avocat, Rodna-veche, Ioan Lunga, preot, Căila, Nicolae Gliga, preot, Râpa-de-sus, Dșoara Virginia Bal, înv., Măgura, Dr. Leonida Domide, medic, Bistrița, Dr. Alexandru Pteancu, profesor, Năsăud, Ioan Nășcuțiu, preot, Năsăud, Alexandru Popovici, preot, Cusma, Iuga Ilie, preot, Arcalia, Ioan I. Constantin, înv. penz., Bistrița, Iulian Ciorba, preot, Maier, Dr. Ioan Vescan, avocat, Teaca, Constantin Dimian, ziarist, Sibiiu, Dr. Pavel Tanco, prof., Năsăud, Vasile Duma, prot., Lăpuș, Ieronim Slăvoacă, preot, Ilva-mare;

d) *membri ajutători*: Ioan Marica, înv. penz., Ioan Bacău, econom, Alexandru Duca, funcționar la sedria orf., Dr. Alex. Pop, Dr. Foli Emil, subjude.

10. Urmează la ordinea zilei alegerea comitetului central al «Asociației» pe un nou period de trei ani.

Referentul comisiei de candidare, dl Dr. N. Vecerdea, propune și

Adunarea generală aclamă cu unanimitate de aleși în comitetul central pe 3 ani:

1. Prezident: Iosif Sterca Șuluțu.

2. Viceprezident: Andreiu Bârseanu.

3. Membri ordinari în comitet: Dr. Ambrosiu Chețian, Parteniu Cosma, Octavian Goga, Nicolae Ivan, Dr. Liviu Lemény, Ioan F. Negruțiu, Iuliu Muntean, Dr. Ilarion Pușcariu, Dr. Eusebiu Roșca, Dr. Octavian Russu, Octavian C. Tăslăuanu; Nicolae Togan.

4. Membri suplenți: Dr. Ilie Beu, Dr. Vasile Bologna, Arseniu Bunea, Dr. M. E. Cristea, Gavriil Precup și Romul Simu.

11. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1908
se lasă în seama comitetului central.

12. Verificarea procesului verbal al adunării generale
se încredințează membrilor prezenți din comitetul central.

Prezidentul, fiind ordinea de zi terminată, declară la orele 1½ adunarea generală de închisă.

Andrieu Bârseanu m. p., prezidentul sedinței. *Oct. C. Tăslăuanu* m. p., notar. — Verificat. *Octavian Goga* m. p., *I. F. Negruțiu* m. p., *Nicolae Ivan* m. p.

Nr. 1030—1907.

Proces verbal

luat în ședința festivă a Secțiunilor științifice literare, ținută
în Bistrița la 22 Septemvrie st. n. 1907.

Prezident: *Andrieu Bârseanu*. — Notar: *Octavian C. Tăslăuanu*.

1. Prezidentul deschide ședința la orele 4½, invitând pe dl Grig. Pletosu să-și țină conferința: „Creșterea națională“, care a fost ascultată cu interes.

2. Dl Octavian Goga își citește conferința: „Țăranul în literatura noastră“, ascultată cu atențiune și răsplătită cu aplauze din partea publicului.

3. Prezidentul după ce mulțamește conferențiarilor pentru osteneala ce și-au dat-o, atrăgând atențiunea publicului asupra unor chestiuni importante, anunță că anul acesta premiul Andreiu Mureșianu s'a dat dlui Ioan Agârbiceanu pentru volumul „Dela Țară“ și dlui Zaharie Bârsan pentru volumul „Ramuri“. Ședința se încheie la orele 6¼.

Andrieu Bârseanu, m. p., prezidentul ședinței. *Oct. C. Tăslăuanu* m. p., notar. S'a verificat: *Octavian Goga* m. p., *I. F. Negruțiu* m. p., *Nicolae Ivan* m. p.

Nr. 1177—1907.

Proces verbal

din 17 Octomvrie 1907. Ședința X a comitetului central al
„Asociațiunii“.

Prezident: *Iosif Sterca Șuluțu*. Notar: *Octavian C. Tăslăuanu*. Membri prezenți: *Dr. A. Chețian*, *P. Cosma*, *Dr. M. E. Cristea*, *Dr. L. Lemény*, *I. F. Negruțiu*, *Dr. Il. Pușcariu*, *R. Simu* și *I. Vătășan*.

269. Cu verificarea procesului verbal de astăzi
se încredințează d-nii: *P. Cosma*, *Dr. Il. Pușcariu* și *Dr. M. E. Cristea*.

270. (994—1907). Se raportează că *Ioan Papiu*, membru pe viață al „Asociațiunii“ și fost membru în comitetul central, a încetat din viață la 17/30 Septemvrie a. c. în Deva. Prezidiul a dispus să i-se facă din partea „Asociațiunii“ toate onorurile prescrise.

Comitetul central își exprimă părerile de rău prin ridicare.

271. (1970—1907). *Toma Stanca*, comerciant în Cacova, membru pe viață al «Asociațiunii», a decedat la 22 Septembrie a. c.

Comitetul central își exprimă părerile de rău prin ridicare.

272. (1046—1907). Secretarul administrativ prezintă *procesele verbale ale adunării generale ordinare*, ținute în Bistrița la 21 și 22 Septembrie st. n. a. c. și raportează că adunarea generală:

1. A luat spre știre raportul general al comitetului central.
2. A dat expresiune în procesul verbal și prin ridicare părerilor de rău pentru pierderea membrilor decedați dela ultima adunare generală încoace.

3. A adus mulțumiri persoanelor cari au făcut donațiuni pentru Muzeul „Asociațiunii“.

4. A dat îndrumare comitetului central să execute deciziunea adunării generale din anul trecut, privitoare la adunarea și publicarea datelor statistice referitoare la starea culturală, economică și materială a poporului român din Ungaria.

5. A îndrumat comitetul central să studieze mijloacele prin cari s'ar putea ajuta școalele poporale.

6. A îndrumat comitetul central să facă o nouă remonstrație la Ministerul de interne, cerând aprobarea statutelor „Reuniunii române de muzică din Beiuș“ și să stabilească prin o comisiune de iuriști, dacă peste tot „Asociațiunea“ e liberă sau nu să înființeze reuniuni culturale și economice, fie independente, fie în cadrele „Asociațiunii“.

7. A aprobat socotelile prezentate despre gestiunea financiară a anului 1906 și a dat comitetului central absolutul convenit.

8. A votat proiectul de buget pe anul 1908, prezentat de comitetul central.

9. A ales prin aclamare:

a) președinte: Iosif Sterca Șuluțu;

b) vicepreședinte: Andreiu Bârseanu;

c) membri ordinari în comitetul central: Dr. A. Cheșianu, Partenie Cosma, Octavian Goga, Nicolae Ivan, Dr. Liviu Lemény, Ioan F. Negruțiu, Iuliu Muntean, Dr. Ilarion Pușcariu, Dr. Eusebiu Roșca, Dr. Octavian Russu, Octavian C. Tăslăuanu și Nicolae Togan;

d) membri suplenți: Dr. Ilie Beu, Dr. Vasilie Bologa, Arseniu Bunea, Dr. Miron E. Cristea, Gavril Precup și Romul Simu.

10. A încredințat comitetului central fixarea locului pentru adunarea generală viitoare.

Ad. 1, 2 și 3. Se ia act.

Ad. 4. Se încredințează biroul să vină în una din ședințele viitoare cu o propunere.

Ad. 5. Se dă spre studiere secțiunii școlare, care la timp va veni cu un raport amănunțit.

Ad. 6. Pentru studierea chestiunii dacă „Asociațiunea“ e îndreptățită sau nu să înființeze reuniuni culturale și economice se exmte o comisiune constătătoare din d-nii: Iosif Sterca Șuluțu, P. Cosma, Dr. L. Lemény, Iuliu Muntean și Dr. Octavian Russu.

Ad. 7 și 8. Se comunică casierului „Asociațiunii“.

Ad. 9. Se ia act de alegerea prezidiului și comitetului central.

Ad. 10. Biroul se încredințează să vină la timp cu o propunere pentru convocarea adunării generale.

273. (1040—1907). Direcțiunea financiară respinge recursul făcut din partea „Asociațiunii“ pentru a se șterge taxa de moștenire, în sumă de K 3751, după *fundațiunea Dr. I. Nichita*. Prezidiul a înaintat un nou recurs, în termenul legal de 15 zile, prin direcțiunea financiară din Zălău, la judecătoria administrativă.

Se ia act.

274. (890—1907). „Silvania“ raportează că pentru versemintele plătite la „Albina“ și „Bihoreana“ s'a ridicat din contul curent al *Fundațiunii Dr. I. Nichita* K 2500 și din depunerea Nr. 392 a fondului sălăgian K 150. Trimite un extras din contul curent al fundațiunii Nichita cu un sald la 1 Iulie 1907 de K 11.934'60.

Se ia act.

275. (990—1907). Dl Nicolae Ivan, membru în comitet, raportează că a cercetat *mormântul fericitului fondator Ioan Petran din Cluj* și raportează că e necesară punerea unei pietre de mormânt.

Comitetul central însărcinează direcțiunea despărțământului Cluj să comande și să așeze o piatră de mormânt pe groapa fericitului fondator și să îngrijească de ținerea în bună stare a ambelor morminte.

276 (1008—1907). Direcțiunea despărțământului Cluj cere să i-se comunice planurile de parcelare ale *grădinei Petran*, ca să-și dea și comitetul cercual părerea asupra parcelării.

Planurile se pun la dispoziția despărțământului până la 1 Noemvrie a. c.

277. (954—1907). Onisifor Sora, bursierul *fundațiunii Petran*, cere să se țină bursa vacantă până își va face rigorosul.

Bursa se declară vacantă și biroul se îndrumă să publice concurs pentru anul școl. 1907/8.

278. (1007—1907). Dl Toma Cociș, bursierul *fundațiunii G. Boieriu din Vad*, își legitimează progresul în studii, pe cari terminându-le nu mai reflectează la bursă.

Se ia act. Bursa se declară vacantă și se decide a se publică concurs pentru anul școlar 1907/8.

279. (976—1907). Direcțiunea despărțământului *Aiud-Teiuș* înaintază procesul verbal al adunării de constituire, ținute în Gârbova-de-jos la 22 Septemvrie a. c. în care s'a declarat de înființat despărțământul Aiud-Teiuș cu sediul în Aiud, înscriindu-se 16 membri ordinari și 53 ajutători, dela cari s'a încasat suma de K 242. Noul despărțământ cuprinde comunele din cercul adm. Aiud, afară de Ocnișoara, și 6 comune din cerc. adm. al Ighiului și anume: Intregalda, Galda-sup., Benic, Mesentea, Galda-inf. și Oieșdea. S'a ales director al despărțământului dl Ioan Maior, protopop în Aiud, iar membri în comitet d-nii: Dr. G. Simon, adv. în Aiud, Candin Suci, preot în Benic, Simion Marcu, preot în Gârbova-inf., secretar: Cornel Crișan, inv. în Teiuș, casier: Gavril Rațiu, propr. în Teiuș, controlor: Irimie Ilescu, preot. S'a înființat o agentură și o bibliotecă în Teiuș.

Se ia act cu aprobare și se îndrumă comitetul cercual să-și înceapă activitatea.

280. (1062—1907). Direcțiunea despărțământului *Agnita* înaintează:

1. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual, ținute în comuna Nocrich la 28 August a. c. în care prezidentul a raportat despre starea agenturilor, s'a prezintat statutele însoțirii pentru asigurarea vitelor și s'au luat dispoziții pentru ținerea adunării cercuale.

2. Procesul verbal al adunării cercuale, ținute în comuna Bendorf la 8/21 Sept. a. c., din care rezultă că învățătorul din Hosman, I. Pampu, a ținut o prelegere despre „Tovărășii“, iar Ioan Alexandru, paroh în Ilimbav, o prelegere despre „Gunoire“. S'a ales comitetul pe un nou period de trei ani, în frunte cu directorul, dl N. Petra-Petrescu. S'a înființat agentura din Bendorf cu o bibliotecă populară. Adunarea cercuală a primit statutele însoțirii pentru asigurarea vitelor și a decis să le distribue în comunele de pe teritoriul despărțământului. S'au încasat K 60'60 dela membri noi și vechi.

Se ia act și se atrage atențiunea comitetului cercual asupra prelegerilor populare.

281. (934—1907). Direcțiunea desp. *Bocșa* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în comuna Călnic, la 8 Septembrie a. c., în care s'au rezolvat chestiunile la ordinea zilei, s'a ales noul comitet în frunte cu dl Ioan Marcu, director. Preotul Petru Ieremia a ținut o prelegere despre „Soiul vacilor bune de lapte și prelucrarea laptelui“, iar înv. în pens. Ioan Marcu despre „Relele cari bântue poporul nostru și-l împiedecă în desvoltarea sa“. Dela membri noi și vechi s'a încasat suma de peste K 550—Despărțământul are o bibliotecă în Bocșa. Avera despărțământului e de K 232.

Se ia act și se îndrumă despărțământul să înființeze biblioteci populare și să aranjeze prelegeri populare sistematice.

282. (1026—1907). Direcțiunea desp. *Brad*, înaintează procesul verbal al ședinții comitetului cercual din 30 Septembrie a. c., în care s'au completat locurile vacante din comitetul cercual, s'a făcut un plan de acțiune pentru anii 1907—1909 și anume s'a decis: să se țină șezători literare; să se studieze: a) întocmirea casei țărănești și îmbrăcămintea țaranului nostru; b) Nutrirea țaranului din Zarand; să se facă un apel la fruntașii din comunele aparținătoare despărțământului pentru înființarea agenturilor și organizarea prelegerilor populare; să se studieze: a) înființarea unei însoțiri pentru asigurarea vitelor din partea dlui E. Comșa; b) a unui cuptor de uscat poame din partea dlui Dr. Ioan Radu; c) înființarea corurilor populare din partea dlui M. Stoia.

Se ia act cu deosebită plăcere și se îndeamnă comitetul cercual să stăruiască din toate puterile pentru realizarea acestor frumoase planuri de muncă.

283. (968—1907). Direcțiunea despărțământului *Cluj* înaintează procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 2 Sept. a. c., în care s'a ales vice-prezident al despărțământului dl Vasile Ranta Buticescu și s'au luat dispoziții pentru primirea arhivei desp. dela vechiul comitet.

Se ia act.

284. (992—1907). Direcțiunea desp. *Cluj* raportează că a luat în primire dela „Economul“ realitățile Petran.

Se ia act.

285. (963—1907). Direcțiunea desp. *Deva* înaintează procesul verbal al adunării cercuale convocată la 11 Sept. a. c. în Deva, din care rezultă

că nefiind de față decât 7 membri din comitetul cercual și numai 2 membri ai despărțământului, adunarea cercuală nu s'a putut țineă. — Directorul desp., dl Dr. Al. L. Hossu și secretarul Dr. Iustin Pop își dau dimisia.

Dimisia dlui Dr. Al. L. Hossu și Dr. Iustin Pop nu se primește. Se invită să convoace din nou adunarea cercuală și să încerce a reorganiza despărțământul Deva. Eventual să-și dea demisia în adunarea cercuală provocându-o să-și aleagă alt director și secretar.

286. (911—1907). Direcțiunea desp. *Dicio-Sân-Mărtin* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Basna, la 14 Iulie a. c., în care s'au rezolvat afacerile curente, s'a reales comitetul în frunte cu dl director Simion Căluțiu, s'a decis să se ceară „Țara noastră“ gratuit pentru membri ordinari, s'au ținut două conferințe: despre „Tovărășii“ de Ioan Radeș, contabil și despre „Altoitul viței de vie și stupărit“ de Laurean Moldovan. S'a încasat dela membri noi și vechi suma de K 162 și K 32:40 pentru biblioteca desp.

Se ia act. In ce privește „Țara noastră“ comitetul central menține deciziunea din anul trecut. Se atrage atențiunea comitetului cercual asupra unei activități mai intensive, prin aranjarea prelegerilor populare și prin înființarea de biblioteci pe sate.

287. (935—1907). Direcțiunea nou înființatului despărțământ *Hălmagiu* înaintează procesul verbal al adunării de constituire, ținute în Hălmagiu la 22 August a. c., în care s'a declarat de înființat desp. Hălmagiu cu 17 membri ordinari și 9 ajutători. S'au ales în comitetul cercual dnii: Cornel Lazar, protopop-prezident, Dr. Teodor Pop, v.-prezident, Enea Joldea, cassar, Mihaiu Vidu, notar, I. Giurgiu, controlor.

Se ia act cu aprobare.

288. (962—1907). Direcțiunea desp. *Hațeg* înaintează procesul verbal al șed. com. cerc. din 31 August a. c., în care, pe lângă rezolvarea chestiunilor curente, s'a constituit comitetul, hotărându-se a se cere comitetului central încuviințarea cumpărării de diapozitive pe sama skiopticonului.

Se ia act cu aprobare.

289. (1060—1907). Direcțiunea desp. *Lipova* înaintează procesul verbal al adunării cerc. extraordinare, ținute în Lipova la 15 Sept. a. c., în care s'a ales director dl Voicu Hamsea, protopop și un nou comitet. S'a încasat dela membri suma de K 51:20. Desp. cere exemplare din publicațiunile „Asociațiunii“ și numere din „Țara noastră“, pentru înființarea bibliotecilor populare.

Se ia act. Din publicațiunile disponibile ale Asociațiunii li-se pun la dispoziție mai multe exemplare. Membrilor din noul comitet li-se atrage atențiunea și asupra prelegerilor populare.

290. (949—1907). Direcțiunea desp. *Murăș-Oșorheiu* înaintează procesul verbal al adunării cerc. ținute în comuna Medeșfalău la 15 Septembrie a. c., în care s'a ales comitetul desp. în frunte cu dl Stef. Russu, protopop.

Se ia act și se atrage atenția comitetului asupra desvoltării unei lucrări mai intensive.

291. (928—1907). Direcțiunea desp. *Năsăud* înaintează:

I. Procesul verbal al ședinții comitetului cercual din 24 August a. c. în care s'au rezolvat chestiuni curente. Din restul de cassă de K 43:73 s'a decis a se înființa o bibliotecă ambulantă, a treia în acest desp.

2. Procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Năsăud la 25 August a. c. S'a reales comitetul. S'a hotărît a se face o prapagandă mai sistematică pentru promovarea cunoștințelor folositoare și a scopurilor „Asociațiunii“.

Ad. I. Se ia act. Ad. II. Se ia act cu aprobare și se atrage atenția noului comitet asupra prelegerilor populare.

292. (1015—1907). Direcțiunea desp. *Oravița* înaintează procesul verbal al adunării cerc. ținute în Comoriște la 22-Septembrie a. c. în care s'a ales comitetul în frunte cu dl Dr. P. Cornean, care a deschis adunarea prin o cuvântare, vorbind despre „Lux“. Dr. Mehes a ținut o prelegere despre »Igienă« și Sinesie Bistriean despre „Cultivarea pământului“.

Banca „Oravițana“ a făgăduit anual suma de K 2,000, dacă despărțământul va înființa un institut de fete.

Se ia act și se îndrumă noul comitet să se intereseze, dacă e cu putință înființarea institutului de fete și să raporteze comitetului central.

293. (947—1907). Direcțiunea desp. *Reghin* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în comuna Jabeșița la 28 August a. c., în care s'au rezolvat afacerile curente, s'au ținut următoarele prelegeri: Simeon Zăhan despre „Insoțiri“, iar Gavril Branea despre „Economia de vite“. S'a hotărît înființarea unei tovărășii pentru asigurarea vitelor în Solovăstru. S'a încasat suma de K 204 dela membri noi și vechi.

Se ia act. Despărțământul se îndrumă să desfășure o activitate mai sistematică.

294. (960—1907). Direcțiunea desp. *Sân-Miclăușul-mare* înaintează procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Sân-Miclăușul-mare la 2 August a. c. Directorul desp., dl Dr. Nestor Oprean, deschide adunarea prin o cuvântare în care lămurește menirea „Asociațiunii“. Se înscriu 7 membri ordinari și 26 ajutători, încasându-se suma de K 122. Se fixează două ajutoare de câte K 25 pentru ucenicii de meseriași. Se cetesc trei conferințe din partea dlor Simeon Stanca, teolog: „Munca rațională și influința ei asupra omenirii“, Victor Deciu, paroh: „Din poezia populară, îndemnuri, datini și moravuri“ și Silviu Bichicean, paroh: „Despre Vasile Alexandri“. Se decide ținerea unei adunări cercuale extraordinare în luna Octombrie în Beba veche, împreună cu conferințe pentru țărani. Se alege noul comitet în frunte cu Dr. Nestor Oprean.

Se ia act cu aprobare și se exprimă mulțumirea comitetului pentru activitatea îmbucurătoare a despărțământului și i-se atrage atențiunea asupra înființării agenturilor și bibliotecilor populare.

295. (909—1907). Direcțiunea desp. *Șimleu* înaintează:

I. Procesul verbal al ședinței comitetului cercual din 25 Iulie a. c., în care s'au rezolvat afacerile curente, s'au comandat 104 broșuri din biblioteca „Bunul Econom“ și s'a constatat funcționarea bibliotecii populare din Supurul de sus.

II. procesul verbal al adunării cercuale, ținute în Băsești la 4 August a. c. în care s'au rezolvat afacerile curente, s'a reales vechiul comitet cu membrul nou dl Nicolae Munthiu, s'a votat K 75 pentru biblioteca populară din Băsești, s'a încasat dela membri noi și vechi suma de K 582.

Se ia act cu aprobare.

296. (940—1907). Direcțiunea despărțământului *Tășnad* înaintează procesul verbal al primei adunări cercuale, ținute în T.-Santău la 14 Iulie n. a. c., în care s'a ales pe 3 ani director dl Demetriu Coroian, iar membri în comitet dnii: Vasilie Pățaș, George Filip, Ioan Covaci și Dr. Coriolan Steer. S'a înființat o bibliotecă populară în T.-Santău. S'a hotărât să se țină prelegeri populare în patru comune. S'a decis a se abonă 15 exemplare din «Țara noastră» pe cheltuiala despărțământului. Dl Vasilie Murășan, preot, a ținut o prelegere despre «Altuirea pomilor». S'au înscris trei membri pe viață și 15 membri ordinari, încasându-se suma de K 780. Averea despărțământului e de K 87.75.

Se ia act și se mulțamește desp. pentru îmbucurătoarea activitate.

297. (982—1907). Direcțiunea *școllei civile de fete* raportează că, înmulțindu-se elevele din internat a angajat a doua guvernantă, pe dșoara Eufemia Catona, absolventă de patru clase civile și de cursul pentru lucrul de mână. Totodată propune să se urce salariul guvernantelor dela K 400 la K 480, iar al dșoarei bone dela K 300 la K 360.

Angajarea dșoarei Eufemia Catona se aprobă, iar urcarea salarelor se refuză.

298. (1080—1907). Direcțiunea *școllei civile de fete* înaintează cererea dlui prof. Aurel Bratu, care se roagă să i-se dea vre-o 2—4 ore la săptămână la școala de fete.

Dl Aurel Bratu se angajează cu ora pe 1907/8 cu onorarul anual de K 200, incredințându-i-se propunerea fizicei în 2 ore la săptămână.

299. (983—1907). Dl Enea Muntean, student în anul al II-lea la drept cere să fie primit în internatul Petran din Cluj.

Cererea se trimite direcțiunii desp. Cluj spre a raporta dacă mai sunt locuri vacante în internat.

300. (973—1907). Dl Dr. I. Olariu din Caransebeș își prezintă demisia din secțiunea școlară a «Asociațiunii».

Demisia se primește și se comunică secțiunii respective școlare.

301. (927—1907). Comitetul parohial din Sebeșul-mare cere cărți pentru biblioteca parohială.

Se decide a i-se da câte un exemplar din publicațiunile disponibile ale «Asociațiunii», învîtându-l să înființeze o agen-tură în comună.

302. (1074—1907). Dl Romul Simu, arhivar, cere un concediu de o lună

Concediul se încuviințează.

303. (899—1907). Ioan Iosof din Tilișca — decedat în 28 Noem-vrie 1906 — donează, prin testament «Asociațiunii» suma de Lei 1000, din care sumă, scăzându-se taxa de succesiune de Lei 160, oficiul de cassă al «Asociațiunii» a primit Lei 840 (K 796.32).

Se ia act, suma adăugându-se la fondul general.

304. (1079—1907). Dl Dr. Aurel Novac, avocat în Biserica-albă, dăruște pentru bibliotecile despărțămintelor 50 exemplare din «Pentru copiii cei buni», povestiri de Augusta Rubenescu.

Se ia act și se mulțamește donatorului.

305. (1016—1907). Dl custode raportează că a adunat următoarele obiecte pentru Muzeul «Asociațiunii»: *a*) un pieptar din Sebeș cu prețul de K 32; *b*) o icoană veche din biserica veche din Cioara, donată de Constantin Oancea, paroh; *c*) o cruce veche din biserica numită, donată de același; *d*) o icoană veche din biserica din Petrifalău, donată de Nic. Oancea; *e*) o cruce din mănăstirea Ciocan (România), donată de I. Pamfilie — și cere să se mandateze suma de K 32 pentru plata pieptarului.

Se ia act și oficiul de cassă se autorizează a plăti suma de K 32.

306. (965—1907). Reuniunea română de ajutor și cultură «Ulpiatraiană» din Erie-Pa (America) confirmă primirea cărților dăruite de «Asociațiune». În adunarea generală dela 1 Septembrie a. c. a acestei societăți «Asociațiunea» s'a ales membru onorar, trimițându-i-se o cocardă, un buton și un tablou al membrilor fondatori ai numitei societăți.

Se ia act. Insigniile primite și tabloul se vor păstra în Muzeul «Asociațiunii».

307. (943—1907). Bibliotecarul propune să se comande «Corpus nummorum Hungariae», vol. II în preț de K-10.

Se primește.

308. (922—1907). Iacob Stempel prezintă o chitanță de K 90 pentru niște reparaturi făcute la casa de chirie Nr. 5.

Se autorizează prezidiul să mandateze suma de K 90.

309. (1064—1907). Comisiunea numită în ședința din 24—26 August, raportează că a controlat reconstruirea caloriferului și că l-a găsit întru toate corăspunzător. Intreprinzătorii au luat garanță de doi ani pentru lucrările făcute.

Comitetul central ia act cu aprobare.

310. (1081—1907). Casierul raportează că numărul membrilor s'au sporit cu următorii:

- a*) *membri fondatori*: Dr. Gavriil Tripon, adv., Ilarion Pahone, cons. militar, Gavriil Vârtic, jude reg., Dr. Vasile Pahone, adv., «Coroana» institut de credit și economii, toți din Bistrița, Alexandru Nemeș, jude reg. în penz., Gherla;
- b*) *membri pe viață*: Ioan Georgiu, canonic, Gherla; Ioan Welle, protopop gr.-cat., Dej; Ioan Hosszu, proprietar, Gherla; Alexandru Niculescu, paroh, Meșterhaza; Ciril Deac, vicar, Năsăud; Gavriil Scridon, profesor, Năsăud; Iulian Marțian, căpitan în penz. și dir. de bancă, Năsăud; Dr. Dionisiu Login, adv., Bistrița; Nicolae Tincu, preot, director de bancă, Ghirelt; Ioan Chereșteș, preot, V.-Sântioana; Demetriu Coroian, protopop, T.-Santău; Dr. Coriolan Steer, avocat, Tășnad; Ioan Trufaș, preot gr.-cat., Achiș; George Sida, Budapesta.
- c*) *membri ordinari*: Vasile Orosz, pretor, Tășnad; Vasile Ploscă, econom, Unimăt; Mihai Borhidi, econom, Unimăt; Avram Cordiș, preot, Dersida; Andreiu Bogdan, preot, Portelec; Ioan Toduș, inv., Szödemeter; Teodor Murășan, Ludovic Bardoși, mare proprietar, Piscolt; George Molnar, propr., Santău; Ioan Covaci, inv., Vasile Păcaș, preot, Hotoan; Pantilie Ivan, funcționar de bancă în penz., Borjan; Vasile Pop, funcționar de bancă, D.-St.-Mărtin; Victor Deciu, paroh, Cenadul-sârbesc; Mihai Păcățian, Comloșul-mare; Sofron Stanciu, comerciant, Comloșul-mare; Ioan Stana, paroh, Sărafalva; Vasile Cărpi-

nișan, agronom, Sân-Miclăușul-mare; Gligor Foale, agronom, Sân-Miclăușul-mare; Dr. Remus Chicin, avocat. Nădlac; Petru Clecan, comerciant, Pui; Alexandru Oltean, preot, Görgénysóakna; Zaharie Lupu, preot, G.-Hodák; Constantin Flămând, preot gr.-or., Borgorus; Octavian Florian, preot. Kiszézg; Militon Marian, proprietar, Gârbova de jos; Teodor Radu, preot, Mescreac; Nicolae Radu, proprietar, Ujfaláu; Nicolae Cado, paroh, Pâclișa; Dr. Felix Dumitrean, cand. de adv.; Alba-Iulia; Nicolae Todericiu, proprietar, Cricău; Dr. Emil Dan, adv., Brașov; Dr. Ioan Patriciu Oltean, cand. de adv., Bistrița; Ioan Langa, preot gr.-or., Căila; Dr. Leonida Domide, medic, Bistrița; Ioan I. Constantin, înv. penz., Bistrița; Ioan Născuțiu, preot gr.-cat.; Nicolau Gliga, preot gr.-or., Râpa-de-sus; Dr. Ioan Vescan, adv., Teaca; Constantin Dimian, ziarist, Sibiiu; Eugenia Dr. Barbul, soție de adv., Dej; Dr. Alex. Keresztes, adv., Dej; Dr. Vasilie Pop, adv., Dej; Dr. Iosif Boca, adv., Dej; Aurel Papiu, preot gr.-cat., Dej; Sigismund Lengyel, preot gr.-or., Dej; Iacob Marga, preot gr.-cat., Désakna; Dr. Victor Pop, adv., Nagy-Illonda; Ioan Chirc, înv., Beclean; Dr. Octavian Pavelea, adv., Beclean; Simion Popan, preot gr.-cat., Füge; Ioan Barbul, preot gr.-cat., Nagyorszó; Teodor Brehariu, preot gr.-cat., Lábfalva; Simion Petricea, protopop gr.-cat., Semesnye; Ioan D. Tarniția, proprietar, Csicsonyfalu; Vasilie Moldovan, profesor de teologie, Gherla; Gavriil Marțian, preot gr.-cat., Alsókosály; Zorovavel Perhaiția, preot gr.-cat., Kissumkut; Dșoara Virginia Bal, învățătoare, Măgura; Iulian Ciorba, preot gr.-cat., Majer; Dr. George Stoian, medic, Ilva-mare; Dr. Octavian Utalea, adv., Rodna-veche; Dănilă Mălaiu, preot gr.-cat., Rodna-veche; Dr. Ioan Mălaiu, adv., Rodna-veche; Ieronim Man, preot, Băgău; Simion Marcu, preot, Gârbova-de-jos; Victor Cioara, învățător, Geoagiu-de-sus; Augustin Marcu, preot, Ciumbrud; Ioan Sântimbrea, preot, Asinip; Aurel Aron, preot, Mirastău.

După aceste ședința se închide.

Iosif Sterca Șuluțu m. p., prezident. *Oct. C. Tăslăuanu* m. p., notar. — S'a verificat. *P. Cosma* m. p. *Dr. Ilarion Pușcariu* m. p. *Dr. E. Miron Cristea* m. p.

Nr. 1186—1907.

Proces verbal

din 30 Noemvrie 1907. Ședința XI. a comitetului central al „Asociațiunii“.

Prezident: *Iosif Sterca Șuluțu*. Notar: *Octavian Goga*. Membri prezenți: *Dr. I. Beu, Ars. Bunea, Dr. M. E. Cristea, Part. Cosma, Oct. Goga, Dr. L. Lemény, Dr. Il. Pușcariu, Dr. E. Roșca, R. Simu, N. Togan și I. Vătășan.*

311. Cu verificarea procesului verbal

se însărcinează d-nii: A. Bunea, Dr. L. Lemény și N. Togan.

312. (1129—1907). Dl *Octavian Tăslăuanu*, secr. adm. cere comitetului central pe baza unui certificat medical un concediu de 6 săptămâni cu începere dela 25 Noemvrie a. c.

Se acoardă și se încredințează secretarul literar cu conducerea lucrărilor de administrație pe acest timp.

313. (1150—1907). D-na *Aurelia Vulcan* a dăruit „Asociațiunii“ peste 100 volume și broșuri, manuscrisese, corespondența și coroanele jubilar ale regretatului publicist I. Vulcan. Prezidiul a însărcinat pe dl Oct. Tăslăuanu cu aducerea donațiunii dela Oradea-mare, căruia i-s'au inmanuat cheltuielile efective în sumă de K 85.

Se aduc mulțumiri dnei Aurelia Vulcan. Se încredințează dl O. Tăslăuanu cu aranjarea manuscriselor și corespondenței și se invită a face o dare de seamă în „Transilvania“ asupra donațiunii care se va păstra parte în Bibliotecă, parte în Muzeul „Asociațiunii“. Dispozițiile prezidiului se iau cu aprobare la cunoștință.

314. (1049—1907). Se înaintează *procesul verbal* prezentat de ancheta juridică, întrunită în 22 Nov. pentru stabilirea chestiunii dacă com. central e chemat să mai adreseze o nouă moțiune guvernului pentru aprobarea Reuniunii de muzică, proiectată în desp. Beiuș.

Comitetul central, în urma propunerii prezentate de anchetă decide a nu mai înainta o nouă remonstrare guvernului în această chestiune. Despre aceasta se va încunoștința despărțământul Beiuș, iar adunării generale se va raporta.

315. (1104—1907) Comitetul fundațional al „*fundațiunii I. Nichita*“ înaintează procesul verbal al ședinței din 17 Oct. 1907, în care s'a decis transpunerea sumelor de K 100—100 votate în anul trecut pe seama bisericilor din Horvat-Someș și Șoimuș — la destinația lor.

Se statorește suma menită a se împărți conform literelor fundaționale la K 271·60 pentru biserici și K 543·20 pentru școli. Se constată numărul cererilor întrate: 13 dela senate bisericesti și 20 dela senate școlare.

Comitetul fundațional propune ajutor pentru următoarele:

a)	pentru biserica din	Coseiu	K	100—
b)	„	„	Cig	„ 74·60
c)	„	„	Humezeu	„ 50—
d)	„	„	Zalnoc	„ 50—
				<hr/>
Total				K 271·60

a)	pentru școala din	Giorocuta	K	100—
b)	„	„	Mariu	„ 83·20
c)	„	„	Tusa	„ 50—
d)	„	„	Giurtelec	„ 50—
e)	„	„	Hatvan	„ 40—
f)	„	„	Turbuția	„ 50—
g)	„	„	Bârsa	„ 30—
h)	„	„	Cehei	„ 40—
i)	„	„	Peceiu	„ 100—
				<hr/>
Total				K 543·20

Se primește și aprobă propunerea comitetului fundațional.

316. (1110—1907). Direcțiunea *școlii civile de fete* înaintează *procesul verbal* al conferinței profesorilor din 8 Oct. 1907 în care s'au rezolvit chestiuni curente. Se constată că numărul elevilor înscrise e 138, dintre cari 102 sunt în internatul școlii. Se constată trebuința cumpărării mai multor bănci, dulapuri și mese nouă și se cere aprobarea comitetului central pentru aceasta.

Se ia act. Se îndrumă direcțiunea a specifică numărul mobilelor trebuincioase și a înainta un preliminar de cheltuieli.

317. (1114—1907). Direcțiunea desp. *Brașov* înaintează *procesul verbal* al șed. com. cerc. din 3/16 Octomvrie a. c., în care, pe lângă rezolvirea chestiunilor curente, se decide începerea prelegerilor populare și a conferențelor pentru orășeni.

Se ia act.

318. (1115—1907). Direcțiunea desp. *Blaj* înaintează *procesul verbal* al adunării cercuale ținute în comuna Lunca la 1 Sept. a. c. în care s'a ales comitetul despărțământului, s'a cetit raportul anual din care se constată că s'au ținut prelegeri în 10 comune, fiind în fiecare comună câte 2—3 conferențieri. Intratele anului trecut au fost K 681'31, eșite 620'60, sald K 62'71. Dl profesor Ambr. Chețianu a ținut o prelegere poporală: „Despre îngrijirea sănătății“.

Se ia act cu aprobare.

319. (1133—1907). Direcțiunea desp. *Blaj* înaintează:

I. *Procesul verbal* al șed. com. cerc. din 11 Nov. a. c. în care s'a constituit noul comitet și s'au luat mai multe hotărâri privitoare la aranjarea prelegerilor populare. S'a ales o comisiune pentru alcătuirea unui program de muncă și s'a decis lansarea unui apel cătră cărturarime pentru colecționarea de cărți menite a se împărți sătenilor din prilejul prelegerilor.

II. Broșura „*Ingrijirea sănătății*“, cuvântare rostită din prilejul adunării cercuale a despărțământului în comuna Lunca, de Dr. Ambr. Chețianu (prețul 10 bani) cu cererea de a se cumpără pentru bibliotecile populare.

Ad. I. Se ia act.

Ad. II. Comitetul central hotărăște a cumpără pe seama bibliotecilor populare 300 ex. din această broșură foarte potrivită pentru trebuințele poporului.

320. (1125—1907). Direcțiunea desp. *Cluj* înaintează:

I. *Procesul verbal* al șed. com. cerc. din 29 Sept. a. c., în care, pe lângă rezolvirea chestiunilor curente, se iau dispoziții pentru cumpărarea unui skiopticon; se numește rector însărcinat cu privegherea caselor din lăsământul I. Petran dl Dr. Iul. Florian, se proiectează repararea acestor case. Se raportează că în timpul mai recent s'au ținut în despărțământ 5 prelegeri populare. Se împarte despărțământul în 3 districte sub conducerea dlor Eugeniu Pop-Păcurariu, Dr. Vict. Poruțiu și Eugen Hațiegan.

II. Un preliminar de cheltueli a reparării caselor Petran, care se urcă la suma de 6000 cor. și se propune parcelarea grădinii și vinderea unor parcele.

Ad. I. Se ia act.

Ad. II. Comitetul central decide a lua hotărâri în această privință în o ședință apropiată.

321. (961—1907). Direcțiunea despărț. *Orade* înaintează *procesul verbal* al adunării cercuale ținute în comuna *Săcădate* la 8 Sept. a. c. în care s'au rezolvit chestiuni curente. S'au cetit disertații de Al. Munteanu, protopop: „Despre doină“, și Vas. Babi: „Căi spre progres“. Se alege comitetul nou în frunte cu Dr. Aurel Lazar, prezident. Se aleg membri onorari ai desp. dl Vasile Mangra, vicar și N. Zigre, avocat. Se decide

adunarea materialului folkloristic din părțile Bihorului. Se statorește bugetul anului viitor la K 323:07 întrate și ieșite.

Se ia act cu aprobare.

322. (1113—1907). Direcțiunea desp. *Orade* înaintează *procesul verbal* al șed. com. cerc. din 31 Oct. 1907 în care s'a constituit comitetul și s'au luat mai multe hotărâri privitoare la aranjarea prelegerilor populare. S'a decis împărțirea despărțământului în 4 districte, alegându-se pe seama fiecăruia o comisiune menită a elabora un plan de acțiune pentru ținerea prelegerilor și a-l înainta în timp de 14 zile. S'a format lista numărătoasă a conferențiarilor. S'a decis ținerea celei dintâiu conferințe în comuna Giriș de cătră dl Dr. C. Bulcu. „Raportul de intimitate între popor și intelectualii săi“. Se cere comitetului central un ajutor de K 200 pentru înlesnirea aranjării prelegerilor, se cer cărți pentru înființarea de biblioteci populare.

Se ia act. Comitetul central apreciind stăruințele noului comitet cercual, decide a-i da ajutorul de K 200 precum și cărțile cerute.

323. (1109—1907). Direcțiunea desp. *Oravița* înaintează *procesul verbal* al ședinții comitetului cercual din 19 Octomvrie 1907 în care se decide aranjarea prelegerilor populare în mai multe comune de pe teritoriul despărțământului.

Se ia act.

324. (1121—1907). Direcțiunea desp. *Șimleu* înaintează *procesul verbal* al șed. comitetului cercual din 7 Noemvrie 1907 în care s'a discutat înființarea unor biblioteci populare și începerea prelegerilor, instituind *conferențieri permanenți* și anume: în ramul *vieritului* Daniil Graur, înv., pentru *mătăsărit și prăsirea vermilor de mătăsă* Tr. Husti, înv., pentru *stupărit* V. Boțian, înv., pentru *pomărit* G. Șimonca, înv., pentru *agronomie* G. Achim, propr., N. Agârbiceanu dir. și T. Dragomir, propr. Se roagă comitetul central pentru a separa părțile Chiorene de teritoriul acestui despărțământ prea extins și se recomandă pentru organizarea noului desp. Dl N. Nyilvan, avocat în Șomcuta.

Se ia act cu aprobare. Comitetul central decide a face pașii de lipsă pentru înființarea unui nou desp. în părțile Chiorene și autorizează biroul a se pune în legătură cu dl Nyilvan din Șomcuta.

325. (1122—1907). Direcțiunea desp. *M.-Oșorheiu* înaintează:

I. *Procesul verbal* al adunării cercuale ținute în 2/15 Sept. în comuna *Medeșfalău*. S'a ales noul comitet în frunte cu dl protopop Ștefan Russu din Oșorheiu; dl Nicolae Vulcu a dăruit 10 coroane pentru cumpărarea de cărți pe seama a trei școale de pe teritoriul despărțământului. Dl Al. Goleu, a ținut o prelegere poporală: „Despre tovărășii“. S'au încasat taxe de membri K 132.

II. *Procesul verbal* al ședinții comitetului cercual din 26 Septemvrie a. c., în care s'au rezolvit afaceri curente. Se iau dispoziții pentru inițierea conferințelor la sate. Se statorește bugetul anului viitor la K 182:40 întrate și ieșite.

Ad I, II, se ia act cu aprobare.

326. (1117—1907). Direcțiunea despărț. *Sătmar-Ugocea* înaintează *procesul verbal* al adunării cercuale ținute în comuna *Mocira* la 11 August 1907 în care s'au cetit diferitele rapoarte. Se cetește scrisoarea dlui protopop

Ioan Papp din Turți, în care anunță că pune la dispoziția despărțământului K 100 pentru ajutorarea bibliotecilor populare. Se împart cărți, se realege comitetul.

Se ia act.

327. (1119—1907). Dl *Emanuil Ungureanu*, transpune comitetului central un proiect de nouă organizare a despărțământului „Timișoara“ și înființarea unor despărțăminte nouă pe teritoriul acestuia.

Propune înființarea a două despărțăminte: Ciacova cu 17 comune și Buziașul cu 33 comune, iar pentru organizarea acestora propune pe dnii: I. Pinciu, prot. în Ciacova și I. Pepa, prot. în Buziaș.

Propune și o reorganizare a desp. „Vârșeț“.

Se autorizează biroul a se pune în înțelegere cu factorii competenți pentru executarea planului.

328. (1088—1907). Dl profesor *Teodor Ciortea* prezintă un inventar despre recuizitele de proiecțiune aparținătoare „Asociațiunii“, din care se constată că „Asociațiunea“ are *trei* aparate de proiecțiune și 215 diapozitive grupate în 7 prelegeri.

Din cele K 300 votate de comitetul central dorește a cumpără diapozitive pentru trei prelegeri: 1. alcoolism, 2. igienă, 3. o prelegere etnografică. Cere a se plăti suma de K 17·14 firmei Lisegang, pentru procurarea unor recuizite.

Se primește cu aprobare.

329. (1112—1907). Dl *Vasilie C. Osvadă*, directorul băncii «Agricola» dăruiește «Asociațiunii» 50 exemplare din broșura sa «Băncile populare din România» (prețul K 1) și roagă comitetul central a cumpără pe seama despărțământelor din broșura sa «Legea tovarășiilor» (preț, 50 bani).

Comitetul central exprimă mulțămiri pentru donațiune și apreciind valoarea broșurii «Legea tovarășiilor» cumpără pe seama bibliotecilor din despărțăminte 100 exemplare.

330. (1085—1907). Dnii *Dr. Isidor Marcu* și *Șt. Roșianu* din Blaj transpun comitetului central cartea «Alcoolismul» cu cererea de a se cumpără pe seama bibliotecilor populare din despărțăminte. Prețul K 1·10.

Comitetul central considerând necesitatea unei asemenea cărți cumpără 30 exemplare.

331. (1087—1907). Direcțiunea despărțământului *Brașov* transpune K 100 din lăsământul lui A. Chiornița, fost proprietar în Cuciulata.

Se primește cu mulțămiri.

332. (1128—1907). *Wilhelm Gottschling*, turnător de clopote în Sibiu prezintă un cont despre K 31·60 pentru recuizite de stâns focul în caz de reprezentații în sala festivă ce-au fost procurate în urma ordinului poliției locale.

Oficiul de cassă se autorizează a plăti din fondul Muzeului suma de K 31·60.

333. (1123—1907). *Iosif Rutscher*, măestru la teatru orășenesc prezintă contul pentru mai multe reparări la scena din sala festivă și cere să i-se asemneze suma de K 60·40.

Oficiul de cassă se autorizează a plăti această sumă.

334. (1098—1907). *Ferenczi Illés*, zidar, Sibiiu, prezintă un cont despre K 100 pentru diferite lucrări la casa de chirie din str. Morii Nr. 8.

Oficiul de cassă se autorizează a plăti suma preliminară, în contul fondului general.

335. (1141—1907). Cassierul «Asociațiunii» raportează, că în urma autorizării comitetului central a vândut cele 55,000 lei scrisuri fonciare rurale române de 5% prin firma C. Steriu & Cnie, București, cu prețul de K 51,960, adică cu K 740 mai ieftin decât se propusese la timpul său.

Considerând însă că de atunci efectele române cât și cele din patrie au scăzut în măsură și mai însemnată și că în urmare s'au putut cumpăra efecte din patrie de 5% cu nominalul, astfel încât pierderea de curs se echilibrează prin cursul scăzut al efectelor cumpărate, se cere aprobarea acestei transacțiuni.

Aduce la cunoștință că a cumpărat în locul scrisurilor fonciare române nom. K 50,000 scrisuri fonciare «Albina» de 5% cu K 50,000 cari aduc anual K 2500 interese, pe când după efectele române vândute se încasă anual numai K 2456.

Se aprobă aceste cumpărări.

336. (752—1907). *Cassierul* «Asociațiunii» înaintează socotelile pe anul școlar 1906/7 și proiectul de buget pe anul 1907/8 dela școala civilă de fete a «Asociațiunii».

Se primește cu excepția cuincuenalelor celor doi profesori, în privința cărora se va aduce deciziune specială.

337. (1176, 1177, 1178, 1179, 1111—1907). Custodele Muzeului, raportează asupra următoarelor donațiuni făcute Muzeului:

1. *Dr. M. E. Cristea*: trei fotografii.
2. *V. Milea*, notar în Tilișca: cinci monede de argint.
3. *N. Ivan*, asesor: portretul mitropolitului Al. Șt. Șuluțu.
4. *Dr. Il. Pușcariu*, arhimandrit: o sabie veche și 6 monede.
5. *V. Cetățian*, paroh în Subcetate: o diplomă nobilitară din 1635 (G. Rákoczi) a lui Oprea Magaretz de Săcel.

Se ia act cu mulțămire.

338. (1181—1907). S'au înscris, au achitat taxele și s'au declarat membri ordinari noi următorii:

1. Pantilimon Nartea, paroh, Perșani; 2. Valeriu Sassebeși, notar com., Perșani; 3. David Chiușdea, paroh, Șinca-nouă; 4. Valeriu Ghircoiaș, contabil, Șercaia; 5. Ioan Gligore, not. cerc., Veneția-inf. (desp. Făgăraș); 6. Dr. Constantin Missits, avocat, Lipova, desp. Lipova.

Nefiind alte obiecte, ședința s'a încheiat.

D. u. s.

Iosif Sterca Șuluțu m. p., prezident. *Octavian Goga* m. p., secretar. — S'a verificat. Sibiiu, 3 Decemvrie 1907. *Nicolae Togan* m. p., *Arseniu Bunea* m. p., *Dr. Liviu Lemény* m. p.

Nr. 1248—1907.

Proces verbal

din 14 Decembrie 1907. Ședința XII. a comitetului central al „Asociațiunii“.

Prezident: *Iosif Sterca Șuluțu*. Notar: *Octavian Goga*. Membri prezenți: *Dr. Il. Beu, Dr. V. Bologa, Ars. Bunea, P. Cosma, Nic. Ivan, Dr. E. Miron Cristea, N. Ivan, I. F. Negruțiu, Dr. Ilarion Pușcariu, Dr. E. R. Roșca, Dr. Octavian Russu, R. Simu, N. Togan și I. Vătășan*.

339. Cu verificarea procesului verbal se încredințează dnii Dr. E. Miron Cristea, N. Ivan și Dr. E. R. Roșca.

340. (1211—1907). Se aduce la cunoștință decesul membrului pe viață al „Asociațiunii“ Alex. Pap de Băsești, jude de tablă în penz., repostat în 5 Decembrie a. c.

Comitetul central își exprimă prin ridicare condolențele sale.

341. (1222—1907). La concursul publicat pentru împărțirea stipendiului de K 200 din „fundațiunea Georgiu Boieriu din Vad“ expirat în 15 Dec. a. c. au intrat petițiile următorilor elevi:

1. Nicolae Cocișiu, elev în cl. I. reală la școala din Brașov, din Vad, strănepot al fondatorului, fiu de econom.
2. I. Astăluș, elev cl. VIII. gimn., Blaj.
3. I. Suci, elev cl. II. gimn., Brașov.
4. E. German, elev cl. VIII. gimn., Blaj.
5. Ar. Cotruș, elev cl. V. gimn., Blaj.
6. T. Popa, elev cl. III. gimn., Năsăud.

Pe baza literelor fundamentale cari dispun preferirea celor înrudiți cu fondatorul, stipendiul se dă elevului N. Cocișiu.

342. (1228—1907). La concursul publicat pentru împărțirea unui stipendiu din „fundațiunea Ioan Petran“ expirat în 15 Decembrie a. c. au intrat petițiile următorilor studenți universitari din Cluj:

1. N. Brățianu, student în drept anul I.
2. N. Petringenariu, student în drept anul I.
3. R. Moldovan, student în drept anul II.
4. S. Nemeș, student în drept anul IV.
5. I. Boieriu, student în drept anul I.
6. Voicu Nițescu, absolvent de drept.

Comitetul central conziderând sporul eminent și lipsa de mijloace materiale — votează stipendiul studentului R. Moldovan.

343. (1191—1907). Direcțiunea desp. „Brad“ cere a i-se dăruî pe seama agenturilor din despărțământ următoarele cărți: Nr. 1—26 din „Biblioteca populară a „Asociațiunii“, iar din celelalte publicații: „Povești din popor“ de I. P. Reteganul, 2. Higiena copilului dela naștere până la al 7-lea an, — și Dietetica populară — de S. Stoica.

Comitetul central decide a dăruî cărțile cari sunt la dispoziție.

344. (1189—1907). Direcțiunea desp. „Brad“ înaintează *procesul verbal* al ședinței com. cercual din 27 Octombrie a. c. în care s'a discutat aranjarea prelegerilor populare și s'au adus următoarele hotărîri: Se va ține

în fiecare Duminică după amiază o prelegere populară în Brad; se vor instrui în cetit și scris analfabeții dela 16 ani în sus. Pentru prelegeri se angajează d-nii: Dr. P. Oprișa în afaceri școlare; Dr. Ioan Papp și Dr. I. Radu în chestiuni de drept; Em. Comșia, A. Demian și I. Ghișa în afaceri financiare; V. Boneu și M. Stoaia în afaceri comerciale. Pentru instruirea în scris și cetit se angajează dl I. German. Se anunță următoarele conferințe pentru cărturarimea din Brad: Em. Comșia: Note de călătorie din Anglia. (Cu skiopticonul); Dr. I. Radu: Cunoașterea scriitorilor noștri mai noi; Dr. P. Oprișa: Ce ne învață istoria; Tr. Suciu: Despre basm; I. German: Educația femeii române. Se statorește un conspect al cărților cari se socot potrivite pentru bibliotecile populare. Se decide lansarea unui apel pentru înființarea de biblioteci și agenturi în comunele din jur.

Comitetul central ia act cu plăcere de această activitate laudabilă.

345. (1207—1907). Dl *Victor Moldovan*, nou alesul director al desp. *Mociu* înștiințează comitetul că nu poate primi acest post.

Comitetul central îndeamnă com. cercual a face pașii necesari pentru alegerea unui nou director.

346. (1193—1907). Direcțiunea desp. *Sibiiu* înaintează *procesul verbal* al ședinței comitetului cercual din 13/26 Septemvrie a. c. în care s'a decis aranjarea de prelegeri populare în comunele Ocna, Bungard, Șura mare și Rusciori, și s'a fixat lista conferențiarilor. Directorul desp. dl Dr. M. E. Cristea a dăruit K 20 pentru aranjarea prelegerilor.

Se ia act.

347. (1194—1907). Direcțiunea desp. *Sibiiu* înaintează *procesul verbal* al adunării cercuale ținute la 7/20 Oct. a. c. în comuna Bungard, în care pe lângă rezolvirea afacerilor curente, s'au înscris 5 membri ordinari noi și 21 ajutători. Directorul desp. dl Dr. M. E. Cristea a ținut o cuvântare potrivită, ascultată cu mult interes. Se constituie în comuna Bungard o agentură. Se înființează o bibliotecă populară. Se împart poporului broșuri instructive și mai multe sute de numeri din revista „Țara noastră“. Dl I. Cosciuc, conducătorul școlii economice a consistorului din *Sibiiu* a ținut o prelegere. „Despre legumărit și îndeosebi despre cultivarea verzei și a castraveților“. Seara a ținut dl L. Tritianu o prelegere cu proiecțiuni de skiopticon „Din vieța lui Christos“.

348. (1231—1907). Direcțiunea *școlii civile de fete* înaintează *procesul verbal* al conferenței profesorilor din 29 Nov. a. c., în care s'au rezolvit afaceri curente.

Se ia act.

349. (1232—1907). Direcțiunea *școlii civile de fete* înaintează hotărârea conferenței profesorilor din 29 Nov. a. c., prin care comitetul centra este rugat cu stăruință a reveni asupra chestiunii urcării salarelor pentru D-șoarele guvernante Ana Broștean și Eufemia Catona și D-șoara bonă Emilia Broștean, având în vedere serviciul îndelungat și bunele prestațiuni ale acestora.

Comitetul central apreciind motivele aduse de direcțiunea școlii ridică leafa D-șoarelor guvernante la câte 480 cor. anual dela 400 cor. și a D-șoarei bone dela 300 la 360 cor. cu începere dela 1 Sept. 1907.

350. (1132—1907). Dl Dr. I. Borcia, profesor la școala de fete a «Asociațiunii» cere a i-se asemna cuincuenalul ce-i compete pe urma celor cinci ani de serviciu.

Comitetul central decide a i-se asemna cuincuenalul normat de lege — în sumă de cor. 200 începând cu 1 Sept. anul 1907.

351. (1131—1907). Dl Victor Păcală, profesor la școala de fete a «Asociațiunii» cere comitetului central asemnarea cuincuenalului ce-i compete după cinci ani de serviciu.

Comitetul central asemează cuincuenalul cu începere dela 1 Sept. 1907.

352. (1199—1907). Atanasie Turba, calfă de lăcătar în Odorhei, cere un ajutor dela «Asociațiune».

Comitetul central, nedispunând «Asociațiunea» de-un fond cu asemenea destinație, nu poate împlini cererea.

353. (1198—1907). Dl I. Șona din Zărnești, înaintează comitetului central o petiție, solicitând un ajutor pentru întemeierea unei stupării moderne. După preliminarul cheltuelilor — suma proiectată se urcă la cor. 4189.84.

Comitetul central nu poate împlini rugarea, nedispunând «Asociațiunea» de o sumă așa însemnată cât se cere pentru realizarea proiectului.

354. Se propune urcarea sumei de cor. 1600 menită pentru sprijinirea de publicații culturale la cor. 2000 pe anul 1908.

Se primește.

355. (1236—1907). Cassierul «Asociațiunii» raportează că Dl *Stroe Belloescu* senator în București a dăruit prin «Albina» cor. 1000 cu menirea ca venitul acestui capital să se folosească pentru «Masa studenților români din Cluj».

Comitetul central decide a primi această donațiune și a o adauge la fondul general al «Asociațiunii» cu îndatorirea de a preliminară în budgetul anual o sumă corespunzătoare cu venitul anual al acestui capital pentru Masa studenților din Cluj, cât timp se va susține această instituțiune, încunoștiințând despre aceasta pe marinosul donator.

356. (1140—1907). Cassierul raportează că societatea de economii și credit «Crișana» din Brad voiește a se schimba în societate pe acții și a urcă capitalul dela cor. 100,000 la cor. 200,000, primind astfel fără plată fiecare membru vechiu atâtea acțiuni câte părți fundamentale a avut, — și fiind în drept a subscrie tot atâtea acțiuni din emisiunea nouă cu prețul de cor. 104 bucata.

«Asociațiunea» are la «fundațiunea I. Rusu» 20 părți fundamentale, prin urmare are dreptul a subscrie încă 20 acții à cor. 104.

Se propune cumpărarea încă a 20 de acții.

Se primește.

357. (1175—1907). Samuel Albrecht, geamgiu, Sibiiu prezintă o notă despre cor. 123'60, pentru chituierea tuturor ferestrelor dela edificiile «Asociațiunii» (1014 aripi de ferestre).

Comitetul decide achitarea acestei sume din fondul general.

358. Comitetul central declară de membri ordinari ai «Asociațiunii» pe următorii:

- | | |
|---|--------------|
| 1. Traian Baias, notar Călnic | desp. Bocșa. |
| 2. Al. Porcolab, funcț. de bancă, Bocșa | » » |
| 3. Dr. Al. Vasilie, avocat, Sibiiu | » Sibiiu. |
| 4. A. Cosciuc, cond. școalei econ. rom., Sibiiu | » » |
| 5. Nicolau Cristian, Beiuș | » Beiuș. |
| 6. D-na Dr. Gavr. Cosma soție de adv. Beiuș | » » |

După aceste ședința s'a încheiat.

D. u. s.

Iosif Sterca Șuluțu m. p., prezident. *Octavian Goga* m. p., secretar. —
Dr. Miron Cristea m. p., *Nicolae Ivan* m. p., *Dr. E. R. Roșca* m. p.

DIN DESPĂRȚĂMINTE.

Desp. Agnita. *Onor. adunare generală!* Când venim să ne dăm seamă despre lucrarea noastră dela adunarea din urmă, ținută în comuna Ilimbav, trebuie să constatăm din nou că, pentru o lucrare rodnică pe teritoriul despărțământului nostru, comitetul întimpină piedeci însemnate.

Cea dintâiu este comunicația greoaie între comune, ceea ce împedecă convenirea înlesnicioasă între membrii comitetului, cari, fiind din diferite comune, nu se pot întruni totdeauna, dupăcum ar cere trebuința și fiecare întrunire de comitet este împreună cu spese pentru membri.

Al doilea motiv, că despărțământul nu poate desvoltă o lucrare mănoasă, este întinderea prea mare a teritoriului nostru. Astfel, vorbind numai de cele două centre ale despărțământului: Nocrich și Agnita, depărțarea între acestea este cu trăsura 2 ore. Dacă acum membrii comitetului ar fi aleși din amândouă centrele, ce greutate nu ar întimpină cu ținerea ședințelor și consfăturilor lor. Dacă ei se aleg numai din jurul unui centru, al doilea centru caută să fie neglijat.

În periodul trecut, un singur membru al comitetului a fost din apropierea Agnitei, dar și acesta s'a retras dela început, astfel că în părțile acelea nu s'a desvoltat nici o activitate.

A treia piedecă cardinală este, că nu avem destulă dragoste pentru scopurile frumoase ale „Asociațiunii“.

Cu aceasta credem că am zis deajuns.

Premițând acestea, comitetul D-Voastre și-a dat toată silința, ca să facă ceea ce se poate în împrejurările date.

În cursul anului comitetul a ținut 4 ședințe, în cari s'a ocupat cu diferitele afaceri ale despărțământului.

Îngrijire deosebită a pus comitetul pe înființarea de *agenturi* și biblioteci populare, cu cari prilejuri s'au ținut totodată conferințe și s'au dat povețe poporului din partea delegaților comitetului.

Până la adunarea din urmă aveam în despărțământ o singură agentură. Astăzi avem șapte, anume:

1. *Alfina*, constituită prin delegatul N. P. Petrescu, însoțit de membrul I. Alexandru, care din urmă a ținut o conferință instructivă despre pomărit.

Membri sunt: I. Petrișor, paroh, prez.; N. Popa, cantor, cassar; Zos. Cichindelean, învăț. penz., secretar; Ioan Cichindelean, bibliotecar.

Cărți predate pentru bibliotecă	broș.	17
Adause	„	4
Total		broș.
		21

Poporul se interesează și cetește cu plăcere.

2. *Agnita*, constituită la stăruința preotului Ioachim Părău, care cu mult zel a făcut și colectă în favorul bibliotecii. D-sa, ca prezident, a ținut prelegeri cu tinerimea adultă și a dat poporului învățături frumoase și folositoare.

Biblioteca se compune din 33 cărți, este căutată și cetită cu interes.

3. *Fofeldea*, constituită prin delegatul N. P. Petrescu cu ocazia unei conferențe ținute de membrul I. Alexandru.

Membri: Val. Bonea, paroh, prez.; Ioan Popa, învăț. penz., bibliot.; P. Popa 36, secretar; I. Dumitru, cassar.

Biblioteca are 25 broșuri.

4. *Ghijasa-sup.*, constituită prin delegatul Ioan Petrișor, care între altele a vorbit poporului despre următoarea temă: *Cari sunt căile pe cari are să umble poporul român?*

Membri: Vas. Stoian, paroh, prez.; Sam. Itu, secretar; Ioan Ilea, cassar; Toader Herciu, membru.

5. *Ilimbav*, constituită prin delegatul N. P. Petrescu. Agentură regulată. La stăruința prezidentului s'au colectat și unele sume pentru cumpărarea de cărți și s'au dăruit cărți pe seama bibliotecii, anume parohul I. Alexandru a dăruit 28 bucăți.

Biblioteca are 128 cărți, cari se cetesc cu mult interes de tinerime și alți știutori de carte.

Membri: I. Alexandru, prez.; Proc. Marin, secretar; I. Dragoman, învăț., cassier; Mateiu Luca, paroh, bibliotecar.

6. *Nocrichiu*, constituită prin delegatul Florian Bologa, fiind prezent și directorul N. P. Petrescu, cari amândoi au vorbit poporului despre „Asociațiune“ și despre alte învățături folositoare.

Biblioteca are de bază 18 broșuri.

Membri: Aron Mețian, par., prez.; D. Ganea, cassar; I. Ienciu bibliotecar; Rusu, cantor, membru.

7. *Săsăuș*, constituită prin delegatul I. Alexandru, fiind prezent și directorul despărțământului.

Vorbirile și sfaturile date poporului au făcut vie impresie asupra ascultătorilor.

Pentru bibliotecă s'au dăruit dela „Asociațiune“ 18 broșuri, s'au făcut o colectă de K 944, la care s'au adaus K 790 dintr'o colectă anterioară, făcută cu ocazia unui maslu, spre scopul acesta.

Cu ocazia constituirei, tinărul și bravul econom din comună *Chirion Șerban*, însuflețit de scopul „Asociațiunii“ a făgăduit că dăruiește pentru agentură întreagă biblioteca sa de peste 200 bucăți cărți populare și ziare populare de preț, cumpărate de d-sa atât în România, unde a petrecut mai mulți ani, cât și aici, alegând tot ce i-s'a părut interesant și folositor. Biblioteca dăruită este adevărată comoară pentru țărani. Directorul nostru a mulțămît dăruitorului în termeni călduroși.

Rugăm adunarea să ia act cu recunoștință de donațiunea dlui *Chirion Șerban*, exprimându-i în scris mulțămita sa pentru un dar atât de prețios.

Afară de aceste șapte Agenturi un membru al comitetului a fost delegat să constituie agenturi în alte două comune, dar negăsind dispoziții din partea celor din localitate, cărțile destinate pentru biblioteci, s'au încredințat unor persoane fruntașe pe cari le-a rugat să constituie ele agenturile. Până astăzi însă n'am căpătat nici un raport în chestie.

În anul trecut comitetul central ni-a pus la dispoziție K 100 ca spese pentru ținerea de *prelegeri economice* prin comunele despărțământului. Comitetul nostru a luat măsuri pentru ținerea prelegerilor, a destinat și persoanele, prelegeri însă nu s'au putut ține decât una în anul acesta în comuna *Fofeldea*, unde a vorbit membrul *I. Alexandru* despre „Nutrețul artificial“, fiind delegat directorul despărțământului.

Mărturisim că impresia ce a făcut conferențiarul asupra numărului public, care l-a ascultat, a fost din cele mai bune. Rezultatul, care îl putem constata astăzi este, că în urma conferinței un număr însemnat de țărani au urmat sfaturile primite, au sămănat nutrețul recomandat și sunt pe deplin mulțumiți cu rezultatele obținute.

Vom continua cu ținerea de conferințe pentru cari s'au și designat persoanele și comunele în cari să se țină.

Pentru sporirea cărților din bibliotecile Agenturilor și pentru lățirea cunoștințelor folositoare, comitetul nostru a prenumărat foaia „Asociațiunii“ „Țara noastră“ pe timp de un an pentru toate agenturile despărțământului.

Întru promovarea intereselor economice ale poporului din despărțământul nostru, directorul nostru a prelucrat un „*Contract de tovărășie*“ pentru ajutorarea economilor în cazuri de primejduirea vitelor.

Comitetul propune aprobarea acestei tovărășii de asigurare și recomandarea contractului pentru comunele din raionul nostru.

Membri ai „Asociațiunii“ cu taxe plătite pentru 1905 au avut despărțământul:

- a) ordinari 18;
- b) ajutători 14.

Pentru anul 1906 au plătit taxele de membri ordinari 18; ajutători 9, anume:

- a) ordinari.

Fofeldea:

1. N. P. Petrescu, dir. de bancă.
2. Ioan Maniu, cassar.
3. Ioan Bonea, preot.

Alțina.

4. Ioan Petrișor, paroh.
5. Eliseiu Balaban, comis. de drum.

Ilimbav.

6. Ioan Alexandru, paroh.

Bendorf.

7. Nic. Gavrea, paroh.
8. Demetriu Duca, notar.

Cichindeal.

9. Ioan Tat, paroh.
10. Sim. Dragoman, învăț.

Agnita.

11. Ioachim Muntean, protopresbiter.
12. Ioachim Părău, paroh.

Toarcla.

13. Nicolae Fleşiar, econom.
14. George Flesiar, căp. c. şi r.

Marpod.

15. Florian Bologa, paroh.

Ghijasa sup.

16. Valeriu Stoian, paroh.

Coveş.

17. George Borzea, paroh.

Seliştat.

18. Răduleţ Ioan, paroh.

b) ajutători :

1. Toma Benchea, Cornăţel. 2. Maria Fleşar, econ. 3. Dumitru Fleşar. 4. Vasile Fleşar, Toarcla. 5. Dumitru Sandu. 6. Ioan Varga. 7. G. Stănuţel, învăţ., Săsăuş. 8. Iancu Dragotă, învăţ., Chirpăr. 9. Aurel Muntean.

Cu părere de rău trebuie să constatăm, că numărul acesta este foarte mic faţă de numărul însemnat de preoţi, învăţători şi alţi frunţaşi inteligenţi şi proprietari din despărţământ.

Ce este mai mult, cu durere trebuie să spunem că persoane frunţase, cu dare de mână, cari s'au înscris de membri la constituirea despărţământului, în 1905, n'au plătit taxele nici până în ziua de astăzi, deşi au fost recercaţi de repetite-ori. Astfel de promiţători restanţieri sunt 9 cu taxe ordinare şi 1 ca ajutător.

Casa despărţământului, după cum se vede din raportul cassarului, are un sald de K 117.78.

Avem onoare a aduce la cunoştinţă că comitetul a primit ca dar din partea institutului „Cordiana“ frumosul *Album artistic* de broderii şi ţesături întocmit de Dimitrie Comşa, a cărui preţ este de K 38.

Acest op important, cei interesaţi îl pot cere dela comitet şi să-l pună la dispoziţia econoamelor noastre spre folosinţă.

Pentru adunarea generală a „Asociaţiunii“ din anul acesta, comitetul a delegat pe membri: Aron Meţian şi Eliseiu Balaban.

După ascultarea şi cenzurarea rapoartelor noastre, Vă rugăm :

- a) a lua la cunoştinţă rapoartele şi a da comitetului absolutor;
- b) a mulţumi în scris inst. „Cordiana“ pentru dăruirea Albumului artistic ; a lua act de donaţia economului Chirion Şerban din Săsăuş, exprimându-i în scris mulţumita sa, totodată a ruga comitetul central, ca şi acesta, drept mulţumită şi îmbărbătare exemplară, să-i exprime şi
- c) din partea sa recunoştinţa meritată;
- d) să aleagă comitetul despărţământului pentru următorul trieniu.

Din şedinţa comitetului ținută în Nocrich la 28 August 1907.

N. P. Petrescu,
director.

Ioan Alexandru,
secretar.

Nr. 1252—1907.

Onoratorilor direcțiuni ale despărțămintelor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință și pe această cale că comitetul central al «Asociațiunii» în ședința sa ținută la 30 Iulie și 1 August 1907 a votat și pentru anul 1908 suma de K 2000— în scopul *prelegerilor populare*.

Având în vedere importanța acestor prelegeri, sperăm că tot mai multe direcțiuni ale despărțămintelor noastre vor căuta să profite de ajutorul ce-l oferim spre acest scop, și astfel rezultatele ce se vor realiza prin ținerea prelegerilor în a. 1908, vor fi și mai îmbucurătoare decât cele ale anilor de experimentare 1906 și 1907. Ținem să reamintim și cu această ocazie onoratorilor direcțiuni, dispozițiunile cari s'au făcut în anii precedenți, anume:

1. Se vor ține în cursul anului 1908 prelegeri în 20 *despărțăminte* ale «Asociațiunii», distribuindu-se suma de K 2000— votată spre acest scop în părți egale de câte K 100—.

2. Prelegerile se vor ține în *serii* și nu numai într'o singură comună.

Comunele în cari se vor ține prelegerile au să fie designate de comitetele cercuale ale despărțămintelor, cari vor trebui să fie cu deosebită considerare la împrejurarea, că comunele designate în scopul prelegerilor să fie îndeosebi dintre acelea, unde până acum nu s'au ținut nici adunări de despărțământ, nici prelegeri populare, și astfel «Asociațiunea» nu e cunoscută acolo poate nici după nume.

Se va mai avea în vedere situațiunea scăpătată a comunelor și neapărata trebuință de a se face ceva pentru povățuirea locuitorilor pe calea progresului în cele economice.

3. Ca conferențieri se vor angaja, unde numai se poate, *specialiștii* nostri pe terenul agriculturii, între cari și *preoții și învățătorii* cari s'au calificat în timpul din urmă în: pomărit, vierit, stupărit, etc. cum și alte persoane ca medici, advocați, funcționari de bancă, ș. a.

4. În scopul angajării acestor persoane comitetul central adresează și cu aceasta ocazie un apel către direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor și — prin mijlocirea presei — *cătră toate persoanele cu oarecare pregătire teoretică și practică pe terenul agriculturii*, pentruca să-i stee întru ajutor la rezolvirea importantei probleme a prelegerilor economice.

Ceice vor dori să conlucre la ajungerea scopului numit, au să se înștiințeze comitetului central al «Asociațiunii» — prin direcțiunea despărțământului căruia aparțin *până la 20 Ianuarie n. 1908*.

În înștiințare vor avea să arete calificațiunea economică de care dispun, eventual publicațiunile economice ce au scris și prelegerile economice cari le-au ținut până acum, ori apoi dovezi despre aranjarea de grădini școlare, pepiniere de viță și de pomi, stupării etc.; medicii, advocații, etc. vor indica subiectul prelegerilor ce intenționează să țină.

5. Comitetele cercuale vor recomanda petițiunile, cari le vor afla demne de recomandat, fiind îndeosebi cu considerare la împrejurările speciale ale despărțămintelor; pentrucă, bine să se noteze, în unele despărțăminte se va simți mai mult lipsa de cunoștințe referitoare la cultura pă-

mântului și a vitelor, într'alte referitor la cultura legumilor și iar într'alte referitor la cultura viilor, stupilor, etc.

6. Este de dorit ca prelegerile să fie lucrate sau cel puțin schițate prealabil și transpuse comitetului central spre revizuire.

Comitetul își rezervă dreptul a publica prelegerile mai reușite în foaia «*Asociațiunii*» sau în «*Biblioteca populară*» a acesteia.

7. Comitetul central va remunera fiecare prelegere economică cu maximul de K 10— în contul diurnului și speselor de călătorie.

8. Toate prelegerile se vor ține sub prezidiul unui delegat al comitetului cercual. Spre acest scop fiecare membru al comitetului cercual va avea să prezideze câte o prelegere două, pentruca nu unii din ei să fie prea împovărați.

9. Se va face propagandă, ca să participe la aceste prelegeri și popor din comunele învecinate.

10. Cu ocaziunea acestor prelegeri se vor *înființa biblioteci și agen-turi ale «Asociațiunii»*, ca astfel pe urma prelegerilor să rămână și ceva real, și pe această bază să se poată clădi mai departe.

11. Comitetul central va pune la dispoziția despărțămintelor statutele și regulamentele necesare în număr de ajuns cum și exemplare din biblioteca populară, eventual și alte cărți, pentruca prin acestea să se poată pune bază bibliotecilor populare în toate comunele unde se țin prelegerile populare.

12. Este de dorit ca comitetele cercuale să procure și ele, pe cât posibil, din mijloacele proprii, din donațiuni etc. un număr oarecare de cărți potrivite pentru popor, ca și pe această cale, rând pe rând, să se ajute augmentarea bibliotecilor populare în comunele unde se țin prelegeri economice.

13. Mai departe este de dorit, ca direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor să stăruie a creă și din partea lor *fondurile necesare*, pentruca seria prelegerilor economice să se poată ține într'un număr cât mai mare de comune.

14. Este de dorit ca prelegerile să se țină *liber*, nu cetite, și în mod cât mai *practic*.

Spre acest scop tot *ce se poate arăta și experimenta să se arete și experimenteze*, așa s. ex.:

- a) Referitor la cultura pământului, se vor arăta diferitele soiuri de mașini și rechizite agricole, și unde se poate, se vor pune și în lucrare, ca cei prezenți să se poată convinge de avantajile lor.
- b) Tot așa se va procedă la prelegerile despre pomărit, arătând cum se face în realitate semănatul pomilor, strămutarea, altoirea și formarea coroanei lor, etc.
- c) La cultura viei se vor arăta de ex. cum se face rigolarea pământului, altoirea viței, etc.
- d) La cultura legumilor se va arăta diferitele soiuri de semințe mai alese și exemplare din legumile cele mai frumoase și mai rentabile, etc.
- e) La stupărit se vor arăta spre ex. coșnițele sistematice, diferitele soiuri de rechizite și mașini practice, și așa mai departe se va procedă și referitor la alți rami agricoli.

15. Despărțămintele, cari dispun de skiopticoane, vor pune aceste aparate practice și în serviciul prelegerilor economice.

Comunicând onoratelor direcțiuni această programă de acțiune, le rugăm să binevoiască a lua — cu ajutorul comitetelor cercuale — toate dispozițiunile necesare pentruca prelegerile să se poată începe cât mai îngrabă.

Îndeosebi le rugăm:

1. Să ne propună drept *conferențieri* persoane probate și conștiențioase.
2. Pe baza programei generale să compună *programa specială* pe seama despărțământului, stabilind *comunele* în cari să se țină prelegerile, *timpul* când să se țină și anume care *membri ai direcțiunii* să prezideze diferitele conferențe (prelegeri).

3. Atât recomandarea conferențiarilor cât și programa amintită în punctul precedent să ni-se prezenteze până la *20 Ianuarie n. 1908*.

4. La alegerea despărțămintelor cărora li-se va distribui suma de câte K 100 — în scopul prelegerilor economice, se vor avea în vedere:

- a) *conferențiarilor destoinici* ce se vor anunța din diferitele despărțăminte;
- b) concursul ce ni-l vor pune în vedere direcțiunile și comitetele cercuale întru executarea programei; anume: prin firma voință de a *organiză biblioteci și agenturi populare* în comunele unde se vor ține prelegeri, cum și prin angajamentul de a face câte ceva și din partea lor pentru augmentarea bibliotecelor ce se vor înființa, etc.

Deodată cu rezoluțiunea ce se va da despărțămintelor, li-se vor trimete și statute și regulamente, cum și publicațiunile de cari «Asociațiunea» dispune, în scopul de a pune bază bibliotecelor populare.

Sibiiu, la 18 Decemvrie 1907.

Presidiul Asociațiunii.

Nr. 1226—1907.

APEL.

Sentimentul de jertfă al societății noastre a trezit obiceiul frumos al *rescumpărării felicitărilor de Anul nou* în folosul „Asociațiunii pentru cultura română și literatura poporului român“. În timpul din urmă aceste sacrificii s'au adus pentru „*Muzeul istoric-etnografic*“.

Mijloacele materiale de cari dispune *Muzeul* sunt restrânse, iar înzestrarea, cât mai grabnică a acestuia se impune. Prețioasele obiecte de însemnătate etnografică cari sunt o comoară a trecutului nostru și tot atâtea mărturii ale unei vieți sufletești bogate și superioare, se părăginesc și se pierd, sau sunt adunate cu mult zel de străinii cari au izvoare bănești și înțeleg deosebita lor importanță. Această împrejurare trebuie să fie un îndemn de jertfă pentru toți cari pot aprecia necesitatea culturală a acestui așezământ.

În preajma anului nou, apelăm la toți spriginitorii operelor noastre de înaintare culturală, rugându-i să binevoiască a-și rescumpără cât mai mulți felicitările de Anul nou în folosul *Muzeului*.

Numele donatorilor se vor publică în ziare și în revista poporală a „Asociațiunii“.

Sibiiu, în 10 Decemvrie 1907.

Iosif Sterca Șuluțu,
prezident.

Octavian Goga,
secretar.

Adaus la Nr. IV din „Transilvania“ a. 1904.

În „Pro memoria“ mea publicată în „Transilvania“ Nr. IV din August 1904 am zis: „Aaron-Vodă, dela care își trage originea Episcopul Aaron de Bistra, fratele străbunei mele și întregă familia Aaroneștilor de Bistra, a fost fiul legiuit al Prințului Aaron, penzionarul Regelui Ferdinand I. care a trăit și a murit în Pojon. Dovezile le-am înșirat în studiul amintit.

Domnul Iorga ne spune în „Convorbiri Literare“ Nr. 2, anul 1905 pagina 115, că Aaron-Vodă a fost fiul nerecunoscut al lui Alexandru Lăpușnean-Vodă. Motivul e, că, Aaron-Vodă îl numește pe Lăpușnean-Vodă: „părintele meu“, într'un document.

La aceasta eu am răspuns: „Numirea de părintele meu“, nu dovedește că i-ar fi fost *tată*, căci Domnitorii se numesc reciproc: *tată*, *frate* etc. Astfel numește și Românul, de regulă, pe un binefăcător al său: mi-a fost un adevărat părinte.

Domnul Iorga publică, spre bucuria mea, în „Neamul Românesc“, un interesant articol sub Nr. 47 a. 1906, prin care se dovedește cecece eu afirmasem în „Pro memoria“ mea.

Iată documentul: „Elena, soția lui Mateiu Basarab, scrie bătrânului Craiu, Gheorge Rákoczy, prin care ajunsese la Domnie, acel, care zace acum în singurătatea de munte dela Arnota-Olteană (adecă Mateiu Basarab) numindu-l (pe Rákoczy) cu iubire: „**părinte**“ și socotitor și învățător de toate lucrurile noastre, și iscălindu-se, ca „**fată a Măriei sale**“.

— Știm din istorie că doamna Elena n'a fost fata lui Rákoczy, ci că ea a fost sora savantului Udriște Herescu, renumită familie în Valachia. L-a numit pe Rákoczy „părinte“ și pe sine „fata Măriei sale“, pentrucă Domnitorii astfel se numesc; dar mai ales că le-a fost un binefăcător, precum reese din scrisoarea doamnei Elena.

Asemenea relațiuni vor fi existat și între Lăpușnean și Aaron-Vodă. Lăpușnean încă a fost un fiu nelegiuit al lui Bogdan, iar acesta a fost unicul fiu legiuit al lui Stefan cel mare, prin urmare Lăpușnean, după tată a fost frate cu Aaron din Pojon, dela altă mamă. Astfel este constatat mai presus de orice îndoială, că Lăpușnean a fost unchiul, iar nu tata lui Aaron-Vodă, și că Aaron-Vodă a fost strănepotul lui Stefan cel mare. Tot strănepotul lui Stefan cel mare ar fi fost Aaron-Vodă și în acel caz dacă el ar fi fost fiul lui Lăpușnean-Vodă.

Sibiiu, în Iunie 1907.

Iosif Sterca Șuluțu.

Aviz.

Ca și în anii precedenți P. T. Domni directori ai despărțămintelor Asociațiunii sunt rugați:

1. A îngrijii să se încassese taxele dela membrii Asociațiunii, și până la 20 Ianuarie st. n. 1907 să se înainteze la cassa centrală,

subtrăgând cele 20% ce compet despărțămintelor; în caz contrar, în jumătatea a doua a lunii Ianuarie, conform praxeii din trecut și §-lui 41 lit. b) din Regulamentul afacerilor interne pentru despărțămintele Asociațiunii, taxele restante se vor încasa direct prin mandate poștale.

2. Domnii directori ai desp. sunt rugați mai departe a înainta în decursul lunii Ianuarie 1908 raportul despre activitatea despărțământului în anul 1907 conform îndrumărilor din circular Nr. 1118 dela 20 Noemvrie 1907.

Cărți primite gratuit pentru biblioteca „Asociațiunii“.

— Notițe bibliografice. —

Herbert Spencer, *Progresul, legea și cauza lui*, trad. de Ghips. Biblioteca pentru toți, Nr. 267—268. Ediț. Librăriei Alcalay, București, 1907.

Dr. I. G. Sbiera, *Contribuiri pentru o istorie socială cetățenească, religioasă-bisericească și culturală-literară a Românilor dela originea lor încoace până în Iulie 1504*. Vol. I., — cu 5 ilustrațiuni. — Cernăuț 1906. 1 vol. 8° mare, 815 pp. Prețul K 12.

Ioan Boroș, *Monografia parohiei românești unite din Timișoara*, Timișoara, 1907, 1 vol. 8° 80 pp.

Carmen Sylva, *Ullranda*, dramă în două acte trad. de A. Steiermann. Biblioteca pentru toți Nr. 275.

A. Vlăhuță, *România pitorească*. Bibl. pentru toți. Nr. 272—274.

Alex. Dumas-Fiul, *Dama cu Camelii*, roman trad. de Stelian Popescu. Biblioteca pentru toți Nr. 280—282.

Gr. M. Alexandrescu, *Poezii*, epistole, satire, fabule, epigrame, traduceri, cu o culegere asupra vieții și operilor poetului și însemnări de Em. Gârleanu. Biblioteca pentru toți, Nrii 295—298.

G. Lessing, *Minna von Barnhelm* sau *Noroc de soldat*, comedie în 5 acte, trad. de Traian G. Stoenescu și G. Chițeanu, București, 1907.

H. G. Lecca, *Cancer la inimă*, piesă în 3 acte. Edit. librăriei Sfetea, București 1907.

Angela D. Holban, *Oameni celebri din antichitate*, vol. I. Editura librăriei Sfetea, București 1907.



1906

Sumarul Transilvaniei (Analele). 1907

	Pag.		Pag.
<i>Abrud-Câmpeni :</i>			
— procesul verbal al ședinței comitet. cerc. din 8 Aprilie 1907, cu un raport despre starea Românilor „Dincolo de Arieș“.	29	— raportul cassarului asupra socotelilor Asociațiunii pe anul 1906	109
— procesul verbal al șed. comit. cerc. din 17 Iunie 1907	183	— raportul cassarului asupra budgetului Asociațiunii pentru an. 1908	112
— procesul verbal al șed. comit. cerc. din 22 Iulie 1907	191	— încheierea conturilor pe anul 1906	115
— procesul verbal al adunării cerc. din 28 Iulie 1907	191	— bilanț la 31 Dec. 1906.	116—117
<i>Adunarea generală :</i>			
— Deciziune cu privire la propunerile făcute de domnii R. Raca și I. Tatu în adunarea gener. trecută.	34	— venituri și spese la 31 Dec. 1906	118—119
— convocarea adunării gener. și programul ei	61	— evidența specială a fondurilor și fundațiilor	120—127
— raportul comitetului către adunarea gener. din Bistrița	63	— efectele fondului general	128—129
— membrii Asociațiunii	66	— efectele fondur. și fundațiilor	130—132
— despărțăminte	67	— proiect de budget pe an. 1908	133—141
— prelegerile	69	— raportul comitet. către adunarea generală din 1907	138
— agenturile	70	— discursul d-lui Andreiu Bărbăntu, viceprezident al Asociațiunii, rostit la deschiderea adunării generale din Bistrița	193
— bibliotecile populare	70	— procesul verbal al șed. prime a adunării gener. din Bistrița	207
— secțiunile Asociațiunii	71	— procesul verb. al șed. II a adunării gener. din Bistrița	209
— publicațiile Asociațiunii	72	— delegații prezenți la adunare	207
— fonduri și fundațiuni	73	— raportul general	207
— averea Asociațiunii	73	— alegerea comisiunilor	208
— școala civilă de fete	73	— propunerea desp. Beiuș	208
— biblioteca Asociațiunii	74	— telegramele de felicitare	209
— muzeul Asociațiunii	77	— rapoartele comisiunilor	209
— ședințele comitetului central	77	— membri noi	210
— propunerile făcute de comit. adunării generale	78	— alegerea comitetului central	210
— consemnarea membrilor decedați	79	— conferența d-lui Gr. Pletosu	211
— consemnarea nominală a membrilor secțiilor	80	— conferența d-lui O. Goga	211
— conspectul nominal al membr. după despărțăminte	81—103	— conferirea premiului Murășianu	211
— conspectul sumar al membrilor Asociațiunii	104	— procesele verbale ale adunării gen. au fost prezentate comitetului	212
— prelegerile populare ținute în 1906	105	<i>Agnita :</i>	
— lista bursierilor Asociațiunii	108	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 9 Sept. 1907	201
		— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 9 Iunie 1907	201
		— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 28 Aug. și al adun. cerc. din 21 Sept. 1907	214

*

	Pag.
Aiud-Teiuș:	
— dl I. Maior, protopop, primește să organizeze un desp. nou în ținutul Aiud-Teiuș	201
— procesul verbal al adun. de organizare a desp. Aiud-Teiuș	213
Alba-Iulia:	
— dir. desp. înaintează procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 22 Decembrie 1906.	22
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 24 Iunie 1907	183
Albina , Sibiu, înștiințează că face a treia emisiune de acții	25
Albrecht Samuel , Sibiu, prezintă cont pentru repararea ferestrelor dela toate edificiile Asociațiunii	227
Babeș Vincențiu , membru pe viață al Asociațiunii a decedat	6
Banca comercială din Budapesta, filiala ei cu sediul în Sibiu, donează Asociațiunii K 100	187
Beiuș:	
— dir. desp. înaintează procesul verbal al șed. comit. cerc. din 1 Febr. 1907	16
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 14 Martie 1907 în chestia înființării unei reuniuni de muzică	22
— procesul verbal al șed. comit. cerc. din 21 Aprilie 1907	29
— ministrul refuză de nou aprobarea statutelor reun. de muzică din Beiuș	189
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 10 Iunie și al adun. cerc. din 26 Iunie 1907.	201
— reuniunea juridică instituită anume a decis să nu se mai adreseze o nouă moțiune pentru aprobarea statutelor reun. de muzică dela Beiuș	220
Belloescu Stroe , din Săcele, a dăruit K 1000 pentru masa studenților români din Cluj	227
Biblioteca Asociațiunii:	
— cărți primite grat. pentru bibliotecă	60
— s'a comandat pentru bibliotecă Asociațiunii anii II—III a revistei „Huszadik század“ și „A magyar nép művészete“	205
— cărți primite grat. pentru bibliotecă	236

	Pag.
Biblioteca poporală a Asociațiunii:	
— se dau cărți pentru bibliotecă popor. din Câmpuri-Surdac	5
— I. F. Negruțiu, Blaj, înaintează lucrarea sa despre „Nutrețul măestrit“	12
— ediția I a publicațiunii „Despre începutul neamului românesc“ de Dr. Lupaș, s'a epuizat; se decide să se tipărească o nouă ediție	12
— hotărîrea comitetului central referitor la raportul dintre autor și Asociațiune, în ce privește lucrările, cari se publică în „Biblioteca poporală a Asociațiunii“	12
— se dăruiesc cărți pentru bibliotecă școlară din Aciliu	12
— hotărîre de a se dăruia cărți pentru o bibliotecă în comuna Barcan (Treiscaune)	12
— hotărîre de a se dăruia cărți pentru o bibliotecă poporală în comuna Cuvești	13
— se dăruiește soc. academice „Carmen Sylva“ din Graț, un ex. „Enciclopedia Română“ și alte cărți	13
— s'au dăruit cărți soc. acad. „Petru Maior“ în Budapesta	13
— se dăruiesc cărți din Bibl. poporală „Reun. populare de cetire și cânt“ din Satulnou-de-sus și Teuții-de-sus	25
— se dăruiesc cărți pentru bibliotecă poporală a agenturii din Nereu	31
— se dăruiesc cărți „Reuniunii rom. de ajutor și cultură „Ulpiă Traiană“ din Erie Pa	31
— se dăruiesc cărți desp. Șimleu	34
— se cumpără 100 ex. din cartea „Vierul român“ de N. Iosif și 50 ex. „Curs de economic rațională“ de Iuliu Vuia, pentru a fi distribuite bibliotecilor populare	35
— în desp. Brad sunt 7 bibliot. popor.	183
— se dăruiesc cărți desp. Lipova	216
— se dăruiesc cărți pentru bibliotecă parohială din Sebeșul-mare	217
— se decide a se cumpără publicațiunea: Corpus nummorum Hungariae vol. II.	218
— se dăruiesc cărți desp. Brad	225
Bihoreana , institut de credit, Oradea-mare, înștiințează că face o nouă emisiune de acții	
	26

	Pag.		Pag.
Biroul Asociațiunii:		pentru înființarea unei tovărășii în scopul valorizării laptelui și a poa- scolor	30
— Aviz pentru încassarea taxelor re- stante în 1907 și pentru înaintarea raportului despre activitatea des- părțămintelor în 1907	235	Brașov:	
Bistrița:		— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 2/15 Noemvrie 1906	4
— procesul verbal al șed. com. cerc. din 18 Oct., 10 și 20 Nov. 1906	7	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 20 Dec. 1906	8
— procesul verbal al adunării cerc. din 11 Noemvrie 1906	7	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 10/23 Ianuarie 1907	8
— proces verbal al adunării cerc. din 11 Iunie 1907	33	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 22 Martie 1907	29
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 2 Iulie 1907	183	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 15 Iunie și 2 Iulie, cum și al adun. cerc. din 24 Iunie 1907	183
Blaj:		— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 29 Maiu 1907	183
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 22 Ian. 1907	16	— prelegeri ținute și înființarea de agenturi în desp. Brașov	189
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 35 Martie 1907	22	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 16 Octomvrie 1907	221
procesul verbal al adunării cerc. din 1 Sept. și al șed. comitet. cerc. din 11 Noemvrie 1907	221	Caloriferul Asociațiunii: se angajază un focar la calorifer	5
Boierii George, din Vad (fundațiunea), distribuirea stipendiului de K 200	3	— finalizarea chestiei caloriferului	20
— s'a distribuit stipendiul de K 200 din fund. Boierii	225	— propunere pentru renovarea calori- ferului	191
Bocșa, dl Dr. Aurel Oprea, dir. desp. își prezintă dimisia	16	— raportul comisiei despre executarea lucrărilor	206
— procesul verbal al adunării cerc. din 8 Sept. 1907	214	— comisia a controlat reconstruirea ca- loriferului	218
Brad:		Canalizare, magistratul orașului trimite o coală de fasonare în scopul can- alizării	192
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 24 Ianuarie 1907	8	Caransebeș: s'au luat măsuri pentru re- organizarea desp. și pentru o nouă arondare a lui	8—9
— procesul verbal al adunării cerc. din 21 Iulie 1907	183	— procesul verbal al adunării de con- stituire din 4 Iulie 1907 și procesul verbal al ședinței comitetului cerc. din aceeași zi	184
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 23 Iunie 1907	183	Casa Asociațiunii: comisia financiară a scontrat cassa la 1 Ian. 1907	15
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 30 Sept. 1907	214	— se fac unele modificări ale „Regu- lamentului de cassă“	27
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 27 Oct. 1907	225	— cassarul prezintă socotelile fondu- rilor și fundațiunilor pe an. 1906	32
Bran:		— cassarul prezintă proiectul de bud- get al Asociațiunii pe 1908	182
— dir. despărț. prezintă proiectul de budget al desp. pe anul 1907	8	— Comisiunea financiară a examinat socotelile Asociațiunii pe 1906 și budgetul pe 1908	190
— dir. desp. serie în chestia prelege- rilor și a înființării unei tovărășii pentru valorizarea laptelui și a poamelor	17		
— dl V. C. Osvadă raportează că a ținut sfătuirea cu fruntașii din Bran			

	Pag.		Pag.
<i>Centrala tovărășiilor sătești</i> : propunerea dlui V. C. Osvadă pentru înființarea unei astfel de centrale	30	— proces verb. al șed. din 17 Oct. 1907	211
<i>Cetățian Marcu</i> , subjude reg. în penz. membru pe viață al Asoc., Reghin, a decedat	2	— proces verb. al șed. din 30 Noemvrie 1907	219
<i>Chișfa Emil A.</i> , Bistrița, dăruiește pentru bibliotecile din despărțăminte 25 ex. ale vol. de poezii intitulat „Din primăvara vieții“	25	— proces verb. al șed. din 14 Dec 1907	225
<i>Chiornîță Nicolae</i> , Cuculata, despărț. Brașov transpune Asoc. K 100 din lăsămîntul fer. N. Chiornîța	223	<i>Crișana</i> , soc. de econ., Brad, cere să subscrie și Asociațiunea din noua emisiune	227
<i>Cianul-mare</i> , preotul reformat din Cian cere ajutor pentru un internat de copii	192	<i>Diaconovich, Dr. C.</i> , București, a dăruit cărți	31
<i>Cluj</i> : dir. desp. cere să i-se cumpere mai multe exemplare din „Călindarul dela Cluj“	4	<i>Deva</i> , dir. desp. înaintează proces. verb. al șed. comitet. cerc. din 26 Ian. a. c.	22
— dir. desp. transpune disertațiunile stud. universitari cari au beneficiat de masa studenților academici	190	— proces verb. al șed. comitet. cerc. din 23 Aug. 1907	202
— procesul verbal al adunării cerc. din 11 Aug. 1907	191	— proces verb. al adunării cerc. din 11 Sept. 1907	214
— dir. desp. donează 3 ex. din Nrii 13—14 ai Bibl. desp.	191	<i>Dicio-Sân-Mărtin</i> :	
— procesul verbal al adunării cerc. din 18 Aug. 1907	202	— proces verb. al șed. comitet. cerc. din 25 Maiu 1907	33
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 2 Sept. 1907	214	— proces verb. al adunării cerc. din 14 Iulie 1907	215
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 29 Septemvrie 1907 și un preliminar de cheltuieli pentru repararea caselor Petran	221	<i>Dicționarul geografic</i>	207
<i>Cociorva Georgiu</i> , Bobota, cere un ajutor pentru fiul său	120	<i>Dima George</i> , Brașov, donează Asociațiunii publicațiunile sale muzicale	186
<i>Cohalm</i> , dir. desp. înaintează proces verbal al adunării cercuale din 15/28 Aug. 1906.	9	<i>Din despărțăminte</i> : Au prezentat raport despre activitatea lor în 1906 următoarele despărțăminte:	
<i>Comitetul central</i> , proces verb. al șed. din 3 Ian. 1907	2	— Abrud-Câmpeni	7
— proces verb. al șed. din 7 Febr. 1907	6	— Sătmăr-Ugocia	10
— proces verb. al șed. din 7 Mart. 1907	15	— Dobra	17
— proces verbal al șed. comitet. din 4 Aprilie 1907	21	— Mociu	18
— proces verb. al șed. din 23 Maiu 1907	28	— Brad, Bran, Brașov, Caransebeș, Hațeg, Orăștie, Oravița, Săliște, Sibiiu, Torac, Zărnești	30
— proc. verb. al șed. din 17 Iun. 1907	33	— Mediaș	33
— proces verb. al șed. din 31 Iulie — 1 Aug. 1907	180	— Abrud-Câmpeni	36
— proces verbal al șed. din 24—26 Aug. 1907	188	— Brad	39
— proces verb. al șed. din 12 Sept. 1907	200	— Bran	40
		— Brașov	42
		— Caransebeș	45
		— Hațeg	46
		— Mediaș	46
		— Orăștie	46
		— Sibiiu	49
		— Torac	51
		— Zărnești	52
		— Agnita	228
		<i>Dobra</i> :	
		— dir. desp. înaintează proces verb. al șed. comitet. cerc. din 24 Febr. 1907	23
		<i>Dragoș, Dr. Teofil</i> , Baia-mare, dorește să achite restul din taxa de membru fondator al Asoc.	25

	Pag.
<i>Expozițiunea generală română:</i>	
— Anunț	53
— Recompensele acordate expozanților și colaboratorilor	54—59
<i>Filep George</i> (fundațiunea):	
— Curtea de apel din Debrețin îndrumă la o nouă dezbateră a moștenirii rămase dela G. Filep	28
<i>Frâncu, Andreiu</i> , prezident de secție la la curie, membru fondator al Asoc. a decedat	15
<i>Fondul cultural:</i>	
— Auraria, Abrud, a dăruit fondului cultural K 30—	181
<i>Goga Octavian</i> , secretar literar al Asoc. cere concediu	187
<i>Hațeg:</i>	
— proces verb. al șed. comitet. cerc. din 24 Iunie și cel al comitet. cerc. din 17 Iulie a c.	184
— proces verb. al adunării cerc. din 11 Aug. 1907	202
— proces verb. al șed. comit. cerc. din 31 Aug. 1907	215
— proces verb. al șed. comitet. cerc. din 23 Martie 1907	29
<i>Halmagiu:</i>	
— proces verb. al adunării de constituire dela 22 Aug. 1907	215
<i>Hida-Huedin:</i>	
— proces verb. al adunării cerc. din 28 Iulie 1907	202
<i>Ilés, Ferencz</i> , Sibiiu, prezintă cont pentru lucrări la casa de chirie Nr. 8	224
<i>Internatul de băieți</i> , vicecomitele comitatului Sibiiu a dat concesiune pentru colectă pe seama internatului	19
— „Albina“ a votat pentru internatul de băieți K 1000—	24
— Ministrul de interne nu permite să se facă colecte pentru Internatul de băieți	28
<i>Iosof Ioan</i> , Tilișca, a donat Asoc. K 769-32	217
<i>Lápova:</i>	
— proces verb. al adunării cerc. din 30 Iun. 1907	184
— proces verb. al adunării cerc. din 21 Iulie 1907	203
— proces verb. al adunării cerc. extraordinare din 15 Sept. 1907	215
<i>Maier, Ioan</i> , proprietar, Toplița-română, membru pe viață al Asoc., a decedat	181

	Pag.
<i>Mărcile culturale:</i> raport că din mărcile culturale a încurs până în 7 Februarie K 636-50	13
<i>Marcu, Dr. Isidor</i> , Blaj, cere să cumpere Asoc. un număr mai mare din broșura „Alcoolismul“	223
<i>Mediaș:</i> dir. desp. înaintează procesele verb. ale ședințelor comit. cerc. din 31 Maiu, 18 Iulie și 11 Aug. 1906	9
— procesul verbal al adunării cerc. din 2 Sept 1906	9
— raportul despre activitatea despărțământului în 1906	33
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 29 Dec. 1906	33
<i>Membri fondatori noi</i> s'au înscris domnii:	
— Mihail Popovici, Brașov	5
— Dr. Nicolae Ciaclan, medic, Pecica	20
— Ioan P. Hanciu, Săliște	181
— Dr. Iuliu Muresianu c. și r. medic colonel în retragere, Brașov	181
— Dr. Iuliu cav. de Pușcariu, Bran	206
— Dr. Gavril Tripon, Bistrița	218
— Ilarion Pahone, consilier militar, Bistrița	218
— Gavril Vărtic, jude reg. în penz., Bistrița	218
— Dr. Vasile Pahone, adv., Bistrița	218
— Alexandru Nemeș, jude reg. Gherla	218
— „Coroana“, Bistrița	218
<i>Membri pe viață noi</i> s'au înscris domnii:	
— George Chelariu, prof. în Brașov	13
— George Filep, Santău	27
— Ioan Filep, Santău	27
— Preda Sabina, soție de adv., Câmpeni	32
— Maria Valtner n. Cosma, Beiuș	181
— Emil Bogdan, dir., Comloșul-mare	181
— Dr. Dionisiu Login, adv., Bistrița	218
— Nicolae Tincu, preot, Ghirolt	218
— Ioan Chereștea, preot, V-Sântioana	218
— Demetriu Coroian, protopop, Santău	218
— Dr. Coriolan Steer, adv., Tășnad	218
— Ioan Truțaș, preot, Achis	218
— George Sida, Budapesta	218
— Ioan Georgiu, canonic, Gherla	218
— Ioan Welle, protopop, Dej	218
— Ioan Hosszu, proprietar, Gherla	218
— Alexandru Niculescu, paroh, Meșterhaza	218
— Iulian Martian, căpitan în penz., Năsăud	218
— Gavril Scridon, profesor, Năsăud	218

	Pag.
— Cîrîl Deac, vicar, Năsăud	218
<i>Membri ordinari noi:</i> 5, 20, 27, 32, 188, 192, 206, 210, 218, 224, 228	
<i>Mercurea:</i> dir. desp. înaintează procesul verbal al şed. comitet. cerc. din 22 Ianuarie 1907	9
— procesul verbal al şed. comitetului cerc. din 24 Aprilie 1907	33
<i>Mîrcan Radu,</i> Turcheş, cere ajutor, pentru a ascultă un curs de economie de 2 ani la Kecskemét	190
<i>Mociu:</i>	
— dir. desp. transpune procesul verbal al şed. comitetului cerc. din 7 Februarie 1906	18
— procesul verbal al adun. cerc. din 30 Iunie 1907	206
— dl Dr. Victor Moldovan, noul dir. al despărţ. scrie că nu poate primi acest post	226
<i>Moga Ana,</i> se roagă a i se lăsa chiria în condiţiile de până acum	32
<i>Mocsonyi Alexandru,</i> Birchiş, confirmă primirea diplomei de membru onorar al Asociaţiunii	6
<i>Murăşanul,</i> institut de credit în M.-Radna	
— Asoc. subscie o acţie din emisiunea a II-a a acestui institut	190
<i>Mureşianu, Andreiu,</i> publicaţiunile intrate la premiul Mureşianu de K 300	4
— Distribuirea premiului	211
<i>Muzeul Asociaţiunii,</i> Biroul de electricitate, Sibiu, prezintă preliminar de K 145-02 pentru instalaţiunea electrică în Muzeu	4
— Țăranul I. Coltea din Şona imbie spre cumpărare pentru Muzeu un model de moară lucrat de dânsul	5, 13
— Custodele Muzeului cere să se repareze mobilierul casei ţărăneşti şi să se procure mobilier pentru biroul custodelui	5
— Se prezintă socoteala definitivă referitor la depărtarea valului şi zidului din parcul <i>Soldiş</i> şi la lucrările îndeplinite în parc de „Reuniunea de înfrumuşetare“	5
— Raport că din răscumpărarea felicitărilor de anul nou a încurs în folosul Muzeului K 692.—	13
— Custodele Muzeului se autorisează ca se inziste pe lângă comit. paroh.	

	Pag.
din Ocolişul-mare, să cedeze Muzeului toate părţile mai importante ale bisericii ce se dărimă	13
— Reuniunea „Transilvania“, soc. română de ajutor în South-Sharon, P. A. în caz de desfiinţare va lăsa steagurile sale Muzeului Asoc.	13
— Se prezintă lista obiectelor adunate pentru Muzeu în anul 1906 prin d-na Maria Cosma	14
— Socoteala finală a ing. I. Schuschnig pentru supraveghierea lucrărilor de zidire a Muzeului şi Casei de chirie	14
— „Albina“, Sibiu, a votat pentru Muzeu K 100.—	24
— Institutul „Aurora“, Năsăud, a votat pentru Muzeu K 100.—	25
— Casina română din Braşov donează Muzeului un tablou istoric	25
— „Avrigeana“ institut de credit, Avrig a dăruit Muzeului K 10 —	31
— Lupu, Alex. colonel i. p., Viena, a dăruit Muzeului K 20.—	31
— Se stabileşte suma de K 290 pentru folosirea salei festive de cătră Reuniunea de muzică din loc	32
— A. Förstel, Sibiu, prezintă preliminar pentru îngrijirea grădinei din curtea Muzeului şi a şcoalei	32
— propunerea dlui R. Raca de a se colecta ţesături pe sama Muzeului	34
— „Economia“ institut de credit, Coahalm, dăruieşte Muzeului K 50.—	35
— Nicolau Chiornită, Cuculata a lăsat Muzeului K 100.—	181
— Un vizitator a dăruit pe sama Muzeului K 946.—	190
— Otto cav. de Flondor a dăruit Muzeului K 100.—	190
— S'au colaudat ultimile lucrări la edificiul Muzeului şi casei de chirie	190
— Obiecte cumpărate pentru Muzeu de dl secretar Oct. Tăslăuanu	190
— dl Eugen Pipoş, Sibiu, dăruieşte obiecte pentru Muzeu	205
— S'au procurat diferite obiecte pentru Muzeu	218
— <i>Gottschling, W.</i> , Sibiu, prezintă cont pentru rechizite de stâns focul ce a furnizat Asociaţiunii	223
— <i>Rutscher, Iosif</i> , prezintă cont pentru reparări la scena din sala festivă.	223

	Pag.		Pag.
— S'au primit mai multe donațiuni de obiecte pe sama Muzeului	224	— Proces verb. al șed. comitet. cerc. din 31 Oct. 1907	222
— Apel pentru rescumpărarea felicitărilor de anul nou în folosul Muzeului	234	<i>Orăștie</i> , dir. desp. înaintează proces verb. al șed. comit. cerc. din 3/16 Febr. 1907.	19
Năsdud:		— Proces verb. al adunării cerc. din 28 Iulie 1907	203
— Proces verb. al șed. comitet. cerc. din 24 Aug. 1907	215	<i>Oravița</i> , proces verb. al șed. comit. cerc. din 24 Ian. 1907	9
— Proces verb. al adunării cerc. din 25 Aug. 1907	216	— Proces verb. al șed. comitet. cerc. din 15 Aug. 1907	203
<i>Negruțiu, I. F.</i> , Blaj, trimite lucrarea sa „Nutrețul măiestrit“ pentru a se publica în Bibliot. popor. a Asoc.	12	— Proces verb. al adun. cerc. din 22 Sept. 1907	216
<i>Nichita, Dr. Ioan</i> , (fundațiunea), comitetul fundațional al acestei fundațiuni înaintează proces verb. al șed. din 18 Oct. 1906, referitor la distribuirea ajutoarelor și suma încasată pentru casa vândută domnului Dr. C. Meseșianu	6	— Proces verb. al șed. comitet. cerc. din 19 Oct. 1907	222
— „ <i>Silvania</i> “, Șimleu, extrasul contului-curent al fundațiunii Dr. I. Nichita la finea anului 1906	6	— Proces verb. al adunării cerc. din 15 Sept. 1907	215
— acțiunea pornită împotriva Asociaț. pentru apansajul lunar de K 160— de către dl A. Nichita, a fost respinsă	16	— Proces verb. al adun. cerc. din 15 Sept. și al șed. comitet. cerc. din 26 Sept. 1907	222
— Dir. financiară respinge recursul Asoc. de a se șterge taxa de moștenire în suma de K 3751	273	<i>Ovadă, V. C.</i> , Hunedoara, dăruiește cărți și cere ca comitetul să cumpere mai multe exemplare din „ <i>Legea tovarășilor</i> “	223
— S'au subscris acțiuni din emisiunea nouă dela „ <i>Albina</i> “ și „ <i>Bihoreana</i> “ în contul fund. Nichita	213	<i>Păltinean, Grig. A.</i> , Tântari, cere ajutor pentru un fiu al său	186
— Distribuirea ajutoarelor din fundat. Dr. I. Nichita	220	<i>Panciova:</i>	
<i>Novac, Dr. Aurel</i> , adv., Biserica-albă, dăruiește 50 ex. din publicațiunea „Pentru copiii cei buni“ de d-na Augusta Rubenescu	217	— Proces verb. al șed. comitet. cerc. din 21 Iunie 1907	184
<i>Olteanu, Ioan</i> (fundațiunea), ministrul de culte inapoiază literile fundaționale ale acestei fund.	15	— Proces verb. al adun. cerc. din 19 Aug. 1907	203
— S'au vândut efecte române ale acestei fundațiuni	26	<i>Pop de Băsești, Alexandru</i> , jude de tablă i. p., membru pe viață al Asoc., a decedat	225
— Se prezintă literale fund. ale fundațiunii I. Olteanu	187	<i>Papiu Ioan</i> , protopresbiter, membru pe viață al Asociațiunii a decedat	211
— S'au vândut fonciare române și s'a cumpărat efecte ungare	224	<i>Paușalul biroului:</i> socoteala paușalului pe anul 1906 a fost revizuită și aprobată	14
Orade:		<i>Petran Ioan</i> (fundațiunea), distribuirea celor 6 stipendii de câte K 300 din această fundație	2—3
— Proces verb. al șed. comitet. cerc. din 25 Iulie 1907	192	— Pintye Iosif, cere stipendii pentru fii săi	6
— Proces verbal al adunării cerc. din 8 Sept. 1907	221	— Dr. R. Boilă, avocat, Dicio-Sân-Mărtin, cere K 5000 despăgubire pentru d-na Zagoni n. Maria Pinte	22
		— se decide a se reclama 54 acții „ <i>Economul</i> “ din emisiunea III pentru fund. I. Petran	27
		— proiectele pentru parcelarea grădinii aparținătoare fundațiunii	188

	Pag.		Pag.
— chestia îngrijirii mormântului fundatorului I. Petran și a soției sale	188	— desp. Mercurea, program pentru ținerea prelegerilor și înființarea de agenturi și bibliotecii popor.	9
— Tit L. Crișan, justifică sporul în studii	189	— desp. Oravița a decis să distribue semințe de zarzavaturi economilor din Maidan și Greovaț	10
— dir. desp. Cluj prezintă extrasul de cont curent al realităților fund. încheiat la 10 Aug. 1907	190	— desp. Oravița raport despre ținerea prelegerilor în an. 1906	10
— dl Dr. A. Frâncu, Cluj, înaintează raport despre administrarea realităților Petran în anul trecut	200	— desp. Sebeș decide ținerea de prelegeri economice	10, 11
— raport în chestia îngrijirii mormântului fund. I. Petran	213	— desp. Sebeș, activitatea agenturilor din despărț.	10
— se comunică direct. despărțăm. Cluj planurile de parcelare ale grădinei Petran	213	— desp. Beiuș serie în chestia prelegerilor popor. și a prelegerilor pentru uceniciei de meseriași și neguțatori	16
— bursierul O. Soră cere și pe viitor bursa din fund. I. Petran	213	— despărț. Bran cere un conferențiar economic	16
— dir. desp. Cluj a luat în primire dela „Economul” realitățile Petran	214	— despărț. Orăștie va aranja prelegeri populare	19
— Enea Muntean, stud. în drept, cere să fie primit în internatul Petran	217	— dl V. Pop, întreabă că prelegerile popor. trebuie anunțate	19
— preliminar pentru repararea caselor Petran	221	— dir. desp. Bran scrie în chestia prelegerilor popor. și a unor tovarășii ce ar fi să se înființeze acolo.	17
— s'a distribuit stipendiul vacant de K 300 din fund. Petran	225	— dir. desp. Dobra transpune raport despre prelegerile popor. în 1906	17
<i>Pipoș Petru</i> , jude de tablă în penziune, membru pe viață al Asociațiunii, a decedat	188	— desp. Moșiu cere conferențieri	18
<i>Popp Constantin</i> , Sibiu, cere să i se cumpere exemplare din cartea sa „Băncile române din Transilvania și Ungaria”.	5	— dir. desp. Blaj transpune programul prelegerilor din a. c.	22
<i>Pop Leontin</i> , jude de tribunal în penz., Cluj, a decedat	21	— dispoziții pentru ținerea prelegerilor în desp. Deva	22
<i>Pop-Reteganol, Ioan</i> , comitetul central votează văduvei fer. I. P. Reteganul K 200 pentru 7 povești populare	25	— prelegeri în desp. Sibiu	23
<i>Pop Teodor</i> , prot., Ortelec, a decedat	21	— angajarea conferențiarilor în desp. Simleu	24
<i>Prelegerile populare în despărțăminte:</i>		— programul prelegerilor în despărț. Abrud-Câmpeni	29
— despărțămintele cari au primit ajutor pentru prelegeri în 1906	7	— programul prelegerilor populare în desp. Brașov	29
— circulara în chestia prelegerilor din 1907	7	— dispoziții pentru prelegeri în desp. Hațeg	29
— despărțămintele cari au trimis programul prelegerilor pentru anul 1907	7	— dispoziții pentru prelegeri în desp. Dicio-Sân-Mărtin	33
— desp. Bistrița înaintează programul preleg. popor. pe anul 1907	7—8	— prelegerile ținute în desp. Mercurea	33
— desp. Brașov, program despre ținerea prelegerilor și despre abonarea foilor de cătră agenturi, cum și pentru distribuirea de semințe membrilor agenturilor	8	— programul prelegerilor în despărț. Simleu	34
		— decisiuni ca desp. lipsite de conferențieri să trimită pe cheltuiala lor preoți și învățători la cursuri economice și să ajute și comitetul central din suma pentru prelegeri	34
		— raport despre prelegeri din despărțământul Blaj	183

	Pag.		Pag.
— prelegerile din desp. Brad	183	— oficiul de dare din loc cere K 5-20	
— prelegeri în desp. Hațeg	184	pedeapsă pentru un recurs	189
— prelegeri popor. în desp. Șimleu	185	— „Crișana“ cere să se subscrie și pentru	
— prelegeri în desp. Șimleu	189	fundăționeacții din noua emisiunea ei	227
— prelegeri ținute în desp. Agnita	201	<i>Sălște:</i>	
— înființarea de agenturi și biblioteci		— proces verb. al șed. comitet. cerc.	
popor. în desp. Agnita	201	din 7 Aug. și al adnării cerc. din	
— prelegeri în desp. Deya	202	11 Aug. 1907	206
— prelegeri, agenturi și biblioteci în		<i>Sân-Miclăușul-mare:</i>	
desp. Hațeg	202	— proces verb. al șed. comitet. cerc.	
— prelegeri și bibliotecă populară în		din 24 Iulie 1907	203
desp. Hida-Huedin	202	— proces verb. al șed. comitet. cerc.	
— prelegeri popor. în desp. Orăștie	203	din 24 Iunie, 18 Iulie și 18 Sept.	
— prelegeri în desp. Turda	204	și al adun. cerc. din 29 Aug. 1907	204
— prelegeri, biblioteci și agenturi în		— proces verb. al adun. cerc. din 2 Aug.	
desp. Zernești	205	1907	216
— prelegeri popor. în desp. Brașov	221	<i>Sătmar-Ugocia</i> , dir. raportează despre	
— prelegeri popor. în desp. Blaj	221	activitatea desp. în 1906, despre	
— prelegeri în desp. Oradea	222	agenturi, biblioteci și despre o nouă	
— prelegeri în desp. Oravița	222	arondare a desp.	10
— prelegeri în desp. Șimleu	222	— dir. înștiințează că adunarea cerc.	
— prelegeri în desp. Oșorheiu	222	se va ținea în Monora	185
— prelegeri cu adulții în desp. Brad	226	— proces verb. al adun. cerc. din 11 Aug.	
— prelegeri în desp. Sibiiu	226	1907	222
— prelegeri, agenturi și biblioteci în		<i>Sbiera, Dr. I. G., Cernăuți</i> , dăruiește	
desp. Agnita	229	un ex. al publicațiunii „Contribuiri	
— circulara comitetului centr. pentru		pentru o istorie...“	190
aranjarea prelegerilor în an. 1908	232	<i>Schiopiticoane și diapozitive</i> , Aurel Ciortea	
<i>Publicațiunile culturale ale Asociațiunii:</i>		Brașov, cere autorizarea comitet.	
Suma de K 1600— spre acest scop		centr. să cumpere diapozitive	4
se ridică la K 2000 anual	227	— dl Aurel Ciortea prezintă inventar	
<i>Reghin:</i>		despre schiopiticoanele Asoc. și pro-	
— proces verb. al adun. cerc. din		pune a se procura diapozitive	223
28 Aug. 1907	216	<i>Școala civilă de fete a Asociațiunii:</i> pre-	
<i>Reuniunea de muzică, din Sibiiu</i> , oferă		zidentul Asoc. raportează că a vi-	
K 240— pe an pentru folosirea salei fest.	32	zitat școala și internatul	2
<i>Rociu, Ioan</i> , Sibiiu, cere să i-se ridice		— procesul verbal al conferenței pro-	
retribuția la K 80— lunar	31	fesorale din 1 Ian. 1907	11
<i>Românii de dincolo de Arieș:</i>		— s'a introdus în serviciul școlii dom-	
— Consistorul gr.-cat., Blaj, a făcut		nișoara Ana Ferentiu	11
dispozițiile trebuincioase ca sinodul		— se achită un cont firmei I. W. El-	
protop. din Roșia să se ocupe de		ges din loc, pentru paturi pe seama	
chestia îmbunătățirii situației Româ-		internatului	13
mânilor din aceea regiune	34	— se prezintă inventarul școlii civile	
<i>Rusu Ioan (fundăționea):</i>		de fete cu finea an. 1906	14
— Literele fund. ale fundăționii au fost		— direct. școlii a comandat 5 table	
aprobate de ministru	21	mari de scris	19
— Văduva fundatorului cere libelul de		— dir. școlii prezintă socotelile de-	
depuneri dela „Crișana“	21	spre spesele particulare ale elevelor	
— Văduva fundatorului cere să i-se		pe anul școl. 1905/6	20
trimită spre păstrare libelul de de-		— procesul verbal al conf. corp. prof.	
punere dela „Crișana“	28	din 24 Aprilie 1907	30

	Pag.		Pag.
— dl profesor V. Păcală cere să fie numit definitiv în postul ce-l ocupă	31	maghiare să fie facultativ pentru elevele din România	205
— dir. prezintă petiția elevei Olivia Sârbu pentru a fi scutită de didactru	31	— cererea d-nei Raveca Bârsan pentru ca fiica sa să fie primită ca semi-bursieră în internat	205
— d-șoara directoare propune să se dea un onorar d-șoarei guvernante și bonelor	31	— O. Schott, Sibiu, prezintă cont pentru lucrări la edificiul școlii	205
— procesul verbal al confer. corpului profesoral din 21 Maiu 1907	34	— Emil Petruțiu prezintă cont pentru lucrări la internatul școlii	205
— s'a stabilit lista manualelor de școală	34	— d-șoara Eufemia Catona a fost angajată guvernantă în internatul Asociațiunii	217
— dl Dr. I. Borcea a fost primit la fond. penzie al statului	34	— dl Aur. Bratu a fost angajat profesor cu oara la școală	217
— s'a statorit programul examenelor excurs. elevelor la Turnul-Roșu	34	— procesul verbal al confer. profesorilor din 8 Oct. 1907	220
— eleva Letiția Piso se scutește de didactru	35	— se aprobă socotelile școlii civile pe 1906 și proiectul de buget pe 1908	224
— Iosif Marcu, prezintă chitanță despre K 19-40 pentru reparaturi la internat	35	— procesul verbal al confer. profesorilor din 29 Noemvrie 1907	226
— cassarul prezentează socotelile școlii pe 1906 și bugetul pe 1908	182	— se urcă salariile guvernantelor și a bonei	226
— Dr. M. E. Cristea raportează despre examenele școlii civ. de fete în 1907	182	— se asemnează cuincuenalul dlor profesori Dr. I. Borcea și V. Păcală	227
procesul verbal al confer. corp. prof. din 1 Iulie 1907	182	<i>Sebeș, dir. desp. transpune:</i>	
— d-șoara Delia Olariu, cere să fie aplicată ca profesoară de pian	182	— procesele verb. ale șed. comit. cerc. din 28 Aug., 20 Oct. și 12 Nov. 1906 și al adun. cercuale din 4 Noemvrie 1906	10, 11
— dl Aug. Bena este angajat pentru orele de muzică vocală	182	<i>Secțiunile științifico-literare, proc. verb. al șed. secțiunii istorice din 29 Septemvrie 1906</i>	1
— eleva Elena Pinciu este absolvată de plățirea taxei școlare pe 1906/7	1c2	— constituirea secțiunii istorice	1
— d-șoara Ana Ferentiu se institue de profesoară în mod provizor	182	— referentul secț. istor. va pregăti o broșură pentru „Biblioteca popor.“ cu titlul „Despre începutul neamului românesc	2
— Pop David, Herman, cere ca fiica sa să fie primită bursieră în internatul Asociațiunii	186	— Convocarea ședinței plenare a secțiunilor	59
— Gustav Maetz prezintă preliminar pentru parchetarea coridorului în etagiul I la internat	187	— raportul secretarului literar către ședința plenară a secțiunilor	142—148
— Emil Petruțiu, prezintă 2 preliminare pentru lucrări la școală	187	— ordinea de zi pentru șed. plenară	148
— procesul verbal al confer. corpului profesoral din 1 Iunie 1907 (revizia făcută prin comisarul ministerial A. Kosa)	189	— raportul secț. literare	149—150
— d-șoara Ana Ferentiu cere concediu din cauză de boală	189	— raportul secț. istorice	156
— Joko Sándor și Joko Ferenc prezintă chitanță pentru lucrări săvârșite la școală	192	— raportul secț. științifice	158
— ministrul de culte refuză cererea comitetului central ca studiul limbei		— raportul secț. școlare	159
		— raportul secț. economice	160—179
		— procesul verbal al șed. secț. istorice din 14 Dec. 1906, cel din 30 Maiu și cel din 14 Iulie 1907	165—177
		— procesul verbal al șed. secț. științifice din 14 Iulie 1907	167—177

	Pag.		Pag.
— procesul verbal al șed. secț. școlare din 14 Iulie 1907	169	— chestia ajutor. Românilor din Munții apuseni	179
— procesul verbal al șed. secț. economice din 14 Iulie 1907	170	— centrala tovărășiilor nu poate fi sprijinită de Asoc.	179
— raportul d-lui Sim. Stoica referitor la progresele și aparițiunile igienice din timpul mai apropiat	171	— se recomandă înființarea însoțirilor culturale și economice	179
— raportul dlui Dr. I. Radu despre preleg. popor. din desp. Brad	172	— manuscrisul „Cartea de bucate“ de I. F. Negruțiu se trimite spre cenzurare	179
— raportul dlui Dr. A. Chețianu despre preleg. din desp. Blaj	175	— membrii I. Preda și Tr. Barzu vor pregăti câte o prelegere economică de model	179
— procesul verbal al șed. plenare a secțiunilor din 14 și 15 Iulie 1907	176	— cărțile economice ce le pregătește secțiunea economică	179
— membri prezenți la șed. plenară	176	— publicațiunile Asoc. să se trimită membrilor din secțiuni	180
— raportul secretar. liter. despre activitatea secțiunilor	177	— premiul Murășianu se votează d-lui I. Agârbicianu și Z. Barseanu	180
— șed. plenară decide a se face consemnarea alfabetică a comunelor românești sau locuite de Români	177	— cărți recomandate spre cumpărare	180
— șed. plenară decide să se provadă în budget o sumă pentru adunarea de documente istorice	177	— dreptul de editură a rev. „Țara Noastră“ trece la dl O. Goga	180
— se aleg membri corespondenți în secțiunea istor. d-nii Sever Secula și Iulian Marțian	177	— in „Transilvania“ se va publica și material literar-științific	180
— se decide a se cumpără plăci pentru schiopticoane de K 300	177	— proc. verbal al șed. plenare a secțiunilor a fost prezentat comitetului central	185
— se decide a se face de nou o revizie radicală operatelor „Locuința“ și „Cartea de bucate“ ale d-lui Dr. St. Erdélyi	178	— secțiunea economică raportează în chestia înființării unei centrale pentru tovărășiile sătești	191
— deciziune în chestia scrierii biograf. bărbaților nostri distinși	178	— procesul verbal al șed. secț. istor. din 16 Sept. 1907	207
— membrii secțiunilor se angajază a colabora la foaia Asoc.	178 - 179	— procesul verbal al șed. festive a secț. Asoc. ținute în Bistrița	211
— deciziune ca numărul membr. corespondenți să nu fie mai mare de 5	178	— dl Dr. I. Olariu, Caransebeș, își prezintă dimisia din secțiunea școlară a Asoc.	217
— fiecare secțiune va pregăti cel puțin o broșură pe seama bibl. pop.	178	„Sentinela“, inst. de credit, Satul-nou, înștiințează că face o nouă emisiune de acții	26
— Dr. I. Rațiu va pregăti lucrarea „Viata și lucrările lui A. Papiu Ilarian“	178	Sibiū, dir. desp. transpune :	
— lucrarea „Datorințele părinților către fii“ de I. Bota nu se recomandă spre publicare	178	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 6/19 Nov. 1906	23
— publicarea „Cărții pentru tineret“ se amână	179	— procesul verbal al adunării cerc. din 9 Dec. 1906	23
— se decide publicarea unei biblioteci pentru tineret	179	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 15 Ian. 1907	23
— dl Gr. Pletosu va ține o conferință cu ocazia adun. gener. dela Bistrița	179	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 26 Sept. și al adun. cerc. din 20 Oct. 1907	226
— se propune votarea sumei de K 2000 pentru prelegeri și pe an. 1908	179	Sift Elena, îngrijitoarea casinei și curții Muzeului cere urcarea simbrei	187

	Pag.		Pag.
<i>Sighișoara</i> , căpitanul de poliție din Ibașfalău a oprit ținerea adun. cercuale a desp. Sighișoara	202	— dir. desp înștiințează că adun. cerc. se va ține în 14 Iulie 1907 în T. Santău	185
<i>Șimleu</i> , dir. desp. înaintează:		— procesul verbal al adun. cerc. din 14 Iulie 1907	217
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 29 Noemvrie 1906	11	<i>Timișoara</i> :	
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 1 Ian. 1907	23	— procesul verbal al adun. cercuale din 16 Iunie 1907	185
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 24 Ian. 1907	24	— proiect pentru o nouă organizare a despărțământului	223
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 11 Febr. 1907	24	<i>Torac</i> , dir. desp. transpune:	
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 4 Aprilie 1907	34	— procesul verbal al adun. cerc. din 20 Aug. 1905	24
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 9 Maiu 1907	34	— procesul verbal al adun. cerc. din 27 Dec. 1906	24
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 3 Iulie 1907	185	„ <i>Transilvania</i> “, Statutele societ. Trans. din București in art. 40 cuprinde dispoziția că <i>la caz când societatea s'ar desființa, fondul ei va trece negreșit la „Asociațiune“</i>	32
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 13 Iunie 1907	189	<i>Triteanu Lazar</i> , cere micșorarea chiriei <i>Turba Atanasie</i> , calfă de lăcătar, Odorheiu, cere un ajutor	227
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 25 Iul. și al adun. cerc. din 4 Aug. 1907	206	<i>Turda</i> , dir. desp. înaintează:	
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 7 Noemvrie 1907	122	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 29 Ianuarie 1907	11
<i>Simu Romul</i> , arhivar la Asoc., cere un concediu de o lună	217	„ <i>Ulpia Traiană</i> “, Erie Pa, in caz de disolvare lasă averea sa Asoc.	19
<i>Șona I.</i> , Zernești, cere ajutor pentru înființarea unei stupării model	227	— procesul verbal al adun. cerc. din 28 Iulie 1907	204
<i>Spitalul Francisc Iosif</i> , Sibiu: pentru bolnavii din spital se dăruiesc cărți	25	— a ales Asociațiunea membru onorar al ei	218
<i>Stanca Toma</i> , comerciant, membru pe viață al Asoc., a decedat	212	<i>Ungureanu Emanuil</i> , Timișoara, confirmă primirea diplomei de membru onorar al Asoc.	6
<i>Stempel Iacob</i> , Sibiu, prezintă chitanță despre K 90 pentru reparaturi la casa de chirie Nr. 6	218	— face un proiect pentru o nouă organizare a desp. Timișoara	223
<i>Stipendiații Asociațiunii</i> :		<i>Vârșeț</i> : dl I. M. Roșiu a primit din nou conducerea agendelor. desp.	185
— își justifică sporul in studii	181	<i>Vătâșan Ioan</i> , cas. Asoc. cere concediu	187
<i>Stupariu Nicolae</i> , locotenent, Agram, membru pe viață, a decedat	28	<i>Vulcan Iosif</i> , membru de onoare al Asociațiunii a decedat	200
<i>Suciu Stefan</i> , Brașov, cere un ajutor pentru fiul său Traian	186	<i>Vulcan Aurelia</i> , Orade, a dăruit Asoc. manuscrisele, corespondența și peste 100 volume rămase de soțul său	220
<i>Șuluțu</i> , Iosif Sterca, Sibiu:		<i>Wilhelm Gustav</i> , Sibiu, prezintă chitanță despre K 135 pentru repararea cuptoarelor la casa Nr. 8	187
— adaus la Nr. IV din „ <i>Transilvania</i> “ anul 1904	235	<i>Zernești</i> :	
<i>Tăslăuanu O. C.</i> secret. adm., cere un concediu de o lună, din cauză de morb	219	— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 21 Ianuarie 1907	11
<i>Tășnad</i> :		— procesul verbal al adun. cerc. din 14 Iulie 1907	205
— procesul verbal al șed. comitetului cerc. din 25 Martie 1907	30		